

Čtvrtletník obce Vrané nad Vltavou

211

1/2022

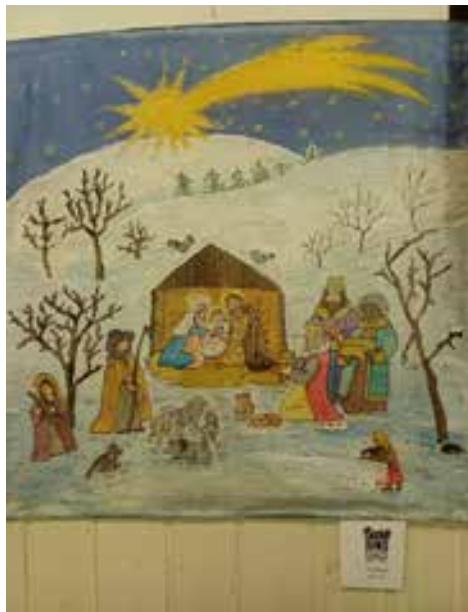


Zrcadlo



Veselé Velikonoce!

FOTOREPORTÁŽ – VÝSTAVA BETLÉMŮ A PŘEDNÁŠKA



OBSAH

ÚVODNÍ SLOVO

Úvodník	2
Výročí 2022	2
Výročí osobností	3

ZPRÁVY Z RADNICE

Stručně z radnice	4
Zpráva z komisí	5
Zpráva z finančního výboru	5
Zpráva z kontrolního výboru	7
Přestupková komise	7
Kulturní komise	8
Komise životního prostředí	8
Komise sociální	9
Obecní policie	9

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Kondolence	14
Blahopřání	15

CESTOMÁNIE

Toulky	15
--------------	----

ZE ŽIVOTA OBCE

Zprávy z MŠ	18
Ze života ZŠ	19
ZUŠ	24
Stará škola	25

Seniorek	26
Sbor sv. Jiří, Tříkrálová sbírka	27
Květiny Lucie	27
SK Tatraň a rozpis zápasů	28
Knihovna + nové knihy	31

HISTORIE

Z kroniky obce	32
Střípky z historie	33
Historie obce	34

OD NAŠICH DOPISOVATELŮ

Tříkrálová sbírka - p. Hudousek	41
Rodokmeny	43
Recepty	44
Zahradkáři - Rajčata	44
Legendy žijí - Posázavský pacifky	48

PEL MEL

Citáty	51
--------------	----

FOTOREPORTÁŽ

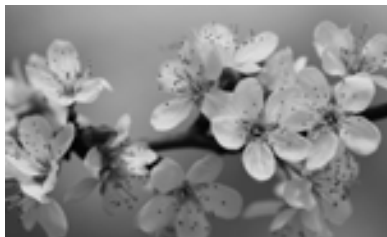
- Výstava betlémů a přednáška
- Seniorek
- Zuš



SLOVO NA ÚVOD

KDYŽ JARO ZAŤUKÁ.....

Myslím, že nejen já se moc těšíme na jaro a hlavně snad již na úplně normální žití se vším, co k tomu patří. Všem nám chybí volnost, možnost se rozhodnou a udělat to, co si právě přeji. Můžeme se již společně setkávat při hromadných akcích. Právě tato setkání jsou pro život velmi důležitá. A tak se těšíme na to, co nás čeká a kde se potkají sousedé.



Přijďte všichni a setkejme se 30. dubna 2022 na Čarodějnicích ve Skochovicích u hasičárny. Po dvouleté odmlce si určitě čarodějnice připraví luxusní košťata a dorazí v hojném počtu. K veselému reji zahraje kapela, uvidíme ohnivou show, děti si zasoutěží, zvolíme Miss čarodějnice 2022. Opečeme buřtíky a hlavně bude veselo. Mějte se všichni krásně jarně, opatrujte se a k nemocím se obraťte zády.

Krásné Velikonoce a bohatou pomlázku. Děvčata malujte vajíčka, pánové upleťte si pomlázku a vyražte na koledu.

ReRa

VRANSKÁ VÝROČÍ V ROCE 2022

670 let	r.1352	doklad o majetkových poměrech obcí Skochovice a Vrané
670 let	r.1352	prvé přímé zprávy o kostelu
630 let	r.1392	zřízení přívoz na Vltavě
615 let	r.1407	změna majitele obcí, byly prodány Zbraslavskému klášteři
370 let	r.1652	1.soupis majetku obyvatel (rolníků, chalupníků...) - rozhodl Český sněm
185 let	r.1837	založena papírna
170 let	r.1852	postaven dům zvaný Rajčur
125 let	r.1897	železniční trať, nádraží
125 let	r..1897	železniční vlečka do papírny
125 let	r.1897	železniční most ve Skochovicích
115 let	r.1907	silnice do Zvole
110 let	r.1912	založen SDH, Hasičská jednota
95 let	r.1927	založení osady Zlaté slunce Skochovice
95 let	r.1927	složena polka Škoda lásky, v r. 2000 vyhlášena jako píseň století
90 let	r.1932	Tyršův kámen před sokolovnou
75 let	r.1947	rozhlas na nádraží
45 let	r.1977	postavena horní budova MŠ, dnes již nestojí, na jejím místě je nová MŠ
25 let	r. 1997	zřízení odpadový dvůr
25 let	r.1997	zbudováno hřiště Akátek
25 let	r.1997	zahájeny koncerty Vranské jaro
20 let	r.2002	velká povodeň
20 let	r.2002	postaveno zdravotní středisko
20 let	r.2002	hřištěátko u zdravotního střediska
20 let	r.2002	hřištěátko u Rajčuru
20 let	r.2002	odhalen Vejvodův pomník před obecním úřadem

15 let	r.2007	přístavba základní školy
15 let	r.2007	hřiště u ZŠ
15 let	r.2007	založen klub seniorů Seniorek
15 let	r.2007	Čarodějnice
10 let	r.2012	akce pro seniory

VÝROČÍ OSOBNOSTÍ SPJATÝCH S NAŠÍ OBCÍ V ROCE 2022

Jaromír Vejvoda

(28.3.1902-13.11.1988)

Muzikant a skladatel, oženil se s místní rodačkou Boženou Zamrazilovou, dcerou hostinského. Vejvodovi bydleli delší čas ve Vraném v č.p.140 (restaurace U Zamrazilů) a později v jejich domě V Zídkách. Ve Vraném pobývali od roku 1936 do roku 1960 a za tu dobu složil skladatel Vejvoda 40 písní. Pak se přestěhovali do Modřan a svůj život dožili ve Zbraslavi. Rod Vejvodů byl známý v celém okolí hlavně jejich kapelami. Jaromír Vejvoda je uznávaným skladatelem a jeho polka z roku 1930 „Škoda lásky“ stala se světoznámou i pod jinými názvy (původně Polka C-dur, pak Modřanská, za druhé války téměř jako hymna americké armády Roll out the barrels nebo také Beerbarrel-polka, v Německu Rosamunde). Sláva polky byla zachycena v několika filmech, též ve filmu Srdce v zajetí (režie Basit Dearden). V lednu roku 2000 byla tato polka vyhlášena skladbou století. Pamětní desku skladateli odhalili občané Vraného v roce 2002 před budovou obecního úřadu. V hudebním světě je dobře známý Jaromírův syn Josef Vejvoda a v poslední době i Josefova dcera.

Vladislav Vančura

(23.6.1891-1.6.1942)

Lékař, spisovatel, povídkář, vypravěč, romanopisec, dramatik, filmový režisér. Působil se svou manželkou jako závodní lékař v místní papírně. Milovník českého jazyka uplatňoval tuto svoji lásku v jeho literárních dílech. Odsuzoval rasismus, kolonialismus, válku. Za okupace byl členem ilegálního výboru KSČ, byl zatčen Gestapem a za hejdrichiády popraven na kobyliské střešnici.

Karel Müller

(12.12.1899-17.5.1977)

Akademický malíř, ilustrátor, grafik, středoškolský profesor. Vlastnil rodinný domek pod hudební školou. Měl zde vlastní ateliér, který používal převážně po celé léto. Byl žákem Maxe Švabinského. Pro jeho velmi dobrý vztah k obci byl jmenován čestným občanem Vraného. Nejznámějšími díly jsou grafické listy s motivy staré Prahy, ale i s motivy Vraného a okolí. Na časté návštěvy do Vraného za ním jezdil výtvarník Cyril Bouda, (14.11.1901-29.8.1984) malíř, grafik, ilustrátor, profesor pedagogické fakulty UKstrátor, profesor pedagogické fakulty UK.

Marie Voříšková, provdaná Šindelářová

(15. 9.1907– 20. června 1987)

Marie Voříšková se narodila v roce 1907 ve Vraném nad Vltavou. Provdaná Šindelářová, psala pod dívčím jménem, první knihy podepisovala jako Máňa Voříšková, později též jako Marie Voříšková-Šindelářová. Autorka milostné a pohádkové četby, často užívající exotických prostředí a dobrodružných syžetů. Psala též dramata a dramatizace pro mládež, rozhlas a televizi.

V roce 1931 se stala redaktorkou časopisů pro ženy Pražanka, Listu paní a dívek a v letech 1935 až 1939 byla šéfredaktorkou časopisu pro děti Punta. Přispívala též do sešitové románové edice Červená knihovna, která vycházela v letech 1940-1944. Tiskla romány na pokračování v ženském tisku, první knihy vydala roce 1935 v edici Červená knihovna (mj. pro nakladatelství Noc v bouři), Rodina a pro Nakladatelské družstvo Máje napsala celou řadu titulů dívčí a dětské četby (Tonča komediantka, Přednostovic Madlenka). Za okupace žila jako autorka na volné noze. Po válce vydala dívčí román z okupace Osvobozené jaro, dobrodružný román Černý květ, vrcholící za Pražského povstání a mezitím několik souborů pohádek a bájí. Byla první neromskou autorkou v Československu, která sbírala romské pohádky. V roce 1959 vydala sbírkou Cikánské pohádky a v 1969 Zpívající housle. Její sbírky byly přeloženy do francouzštiny, němčiny, angličtiny, finštiny, nizozemštiny, dánštiny a španělštiny.

PHDr. Břetislav Hodek

(24.5.1924-18.3.2007)

Lexikograf, literární vědec, pracovník AV, spisovatel a překladatel, známý svými překlady anglického dramatu, děl Williama Shakespeara v 60. a 70. letech 20. století. Jezdil do svého domku v ulici Pod Lesem. Sestavil spolu s Karlem Haisem i velký anglicko-český slovník, připravili spolu také Praktický slovník anglicko – český a česko – anglický v digitální podobě a také jako překладаč. Z angličtiny přeložil na šedesát děl známých autorů. Jako autor napsal přes patnáct děl, psal rozhlasové a jevištní hry.

ZPRÁVY Z RADNICE

STRUČNĚ Z RADNICE

Rada obce se sešla 12x, zastupitelstvo obce 2x.

Schválení rozpočtu na rok 2022

Zastupitelstvo obce schválilo dne 19. 12. 2021 rozpočet na rok 2022. Příjmy ve výši 54 109 000 Kč a výdaje ve výši 49 977 014 Kč.

Žádosti o dotace

Na konci loňského roku byly podány žádosti o dotace, a to na stavbu víceúčelového hřiště v areálu SK Vrané nad Vltavou a rekonstrukci komunikace v ulici Nádražní. O tom, zda nám budou dotace přiděleny, bychom měli být informováni na jaře.

Zahájení stavby odvodnění na Dravkově

V prosinci loňského roku byla podepsána Dohoda o poskytnutí dotace ve výši 2 700 000 Kč z Programu rozvoje venkova ČR na stavbu protipovodňového opatření na Dravkově. Stavba začne na jaře. Na základě výsledku výběrového řízení ji bude provádět firma Project Plus Klatovy, spol. s.r.o.

Umístění IP kamery do prostoru terminálu

Na základě upozornění občanů o opakovaném vandalismu v prostoru nového terminálu zde byla umístěna IP kamera, která je napojena do kamerového dohlížecího systému Obecní policie Vestec.

Oprava dětských hřišť

V jarních měsících budeme pokračovat s opravami dětských hřišť v obci. Na dětském hřišti Akátek budou vyměněny skluzavky a bude pokračovat výměna dřevěných prvků, dle revizní zprávy. Na kompletní modernizaci ve výši cca 1,5 mil. Kč jsme podávali již 2 x žádost o dotaci, zatím jsme ji nezískali. Bohužel celý prostor pod školou je opakovaným cílem vandalů, kteří ničí nejen herní prvky na dětském hřišti Akátek, ale i informační cedule a oplocení.

Opravy a úklid komunikací

V dubnu proběhne úklid posypového materiálu z komunikací po zimním období a opravy místních komunikací. Budou probíhat jednak opravy asfaltových povrchů, ale i povrchů nezpevněných komunikací.

Úklid odpadků probíhá průběžně každý týden. Černé skládky vznikají bohužel na mnohých místech obce opakovaně.

Oprava oltáře v kapli na hřbitově

V lednu jsme začali s opravou oltáře v kapli na hřbitově. Novorománskou hřbitovní kapli nechala na jihovýchodní straně hřbitova postavit v roce 1913 rodina Haaseova. Na opravu oltáře se snažíme získat dotaci, ale zatím se vypsané dotační tituly týkají chráněných památek nebo památek v obcích do 2 000 obyvatel. Kromě opravy oltáře je nutné zrestaurovat oltářní obraz, sošku Panny Marie a krucifix. Dále je třeba kapli dovybavit novými lavicemi. Opravy bychom rádi dokončili v tomto roce a poté by kaple na hřbitově mohla sloužit k poslednímu rozloučení se zemřelými.



Mgr. Dana Ullwerová, starostka obce

ZPRÁVA O ČINNOSTI FINANČNÍHO VÝBORU V ROCE 2021

Finanční výbor pracoval ve složení:

Předsedkyně: Mgr. Jana Nováková

Členové: Ivana Rážová, Dagmar Vojtěchová, Bohuslava Chvátalová, Zdeňka Křišťůvková,

Cílem finančního výboru je řádně prověřovat dodržování všech právních předpisů při hospodaření s veřejnými prostředky. Kontroly byly omezeny z důvodu epidemie koronaviru.

Kontrola pokladní hotovosti OÚ

Dne 23.6. 2021 a dne 27. 11. 2021 byla provedena kontrola pokladní hotovosti.

Nebylo zjištěno žádné pochybení. Pokladní limit byl dodržován.

Kontrola čerpání rozpočtu obce

Finanční výbor provedl kontrolu čerpání rozpočtu obce za 1. a 2. pololetí roku 2021 a návrhů rozpočtových opatření. Žádné pochybení nebylo shledáno. Rozpočet roku 2021 byl dodržován.

Kontrola místních poplatků

Dlužné částky za rok 2021 činí:

Nezaplacené poplatky za psy 200 Kč,

nezaplacené poplatky za odvoz odpadu 3 800 Kč,

nezaplacené poplatky za pronájem hrobových míst 1 800 Kč,
nezaplacené poplatky nájemného 26 426 Kč.

Kontroly hospodaření příspěvkových organizací obce – ZŠ, ŠJ, MŠ, ZUŠ

Finanční výbor provedl kontrolu hospodaření příspěvkových organizací, základní školy, mateřské školy, základní umělecké školy a školní jídelny dne 23. 6. 2021. V evidenci a účtování nebyly zjištěny žádné závažné nedostatky. Při kontrole směrnic a uzavřených smluv s jinými subjekty bylo doporučeno smlouvy aktualizovat a již neplatné smlouvy vyřadit.

*Zapsala Mgr. Jana Nováková,
předsedkyně finančního výboru*

ZPRÁVA O ČINNOSTI KONTROLNÍHO VÝBORU ZASTUPITELSTVA ZA OBDOBÍ ROKU 2021

Kontrolní výbor v uvedeném období pracoval ve složení:

JUDr. Aleš Kolář, předseda

Viktor Janauer

Jiří Krafta

Jaroslava Havlíčková

Jan Kukla

Kontrolní výbor provedl kontroly podle plánu kontrol kontrolního výboru. Z důvodu vyhlášeného nouzového stavu dle krizového zákona a s tím související řadě omezení neproběhla kontrola majetku obce tak, jako v minulých obdobích, zejména návštěva a kontrola objektu Stará škola. Co se týče bytového hospodářství, tato otázka byla projednávána na radě obce a na zastupitelstvu obce několikrát, nebylo zjištěno, že by se s byty nakládalo jinak, než se souhlasem či po projednání uvedených orgánů.

Kontrola využití dotací k poskytnutému účelu a investiční akcí

Člen rady obce a člen KV pan Krafta předal KV soupis realizovaných investičních akcí ukončených v roce 2021, včetně profinancovaných prostředků (viz příloha).

Kontrola dodržování pořádku v obci

Kontrolní výbor konstatuje, že až na několik výjimek lze konstatovat, že v naší obci je dodržován pořádek, byť mnohdy za součinnosti pracovníků obecního úřadu ve Vraném nad Vltavou.

Kontrola rozmístování reklam v obci

Rozmístování reklam a jejich podoba se v mnohém zlepšila, ale je zapotřebí této otázky věnovat průběžnou pozornost aby byly reklamy umísťovány pouze na místa k tomu určená dle obecní vyhlášky, umísťování bylo řádně zpoplatněno a jejich podoba nebyla nevkusná. V opačných případech je nutno včas informovat místostarostu obce.

Kontrola záboru veřejných prostranství, zejména skladování materiálu, budování oplocení, apod.

V této oblasti se jeví nejhorší situace v oblasti parkování motorových vozidel, a to především (již tradičně) v ulici Na Kodlíči, v ulici Skochovická, v ulici U Pošty, částečně i v ulici Dlouhá,

Modřínová (spodní část), částečně i v ul. U elektrárny a Ve strouze a v ulici Luční. Mnohdy, zejména při oboustranném parkování je bráněno obecně průjezdu, když tyto komunikace lze považovat za hlavní a občané by měli být vyzváni, aby parkovali vozidla na svém pozemku, nebo alespoň po jedné straně komunikace.

Fungování obecní policie

Zprávy obecní policie o činnosti jsou předkládány pravidelně a jsou uspokojivé. Vozidla obecní policie projíždějí v podstatě celou obec, včetně odlehlých částí, což lze považovat za dobrá preventivní opatření. Pozitivně lze rovněž hodnotit preventivní i represivní úlohu policie vůči neukázněným řidičům.

Kontrola stravy ve školní jídelně

Kontrola proběhla průběžně a několikrát a lze konstatovat, že jídla jsou velmi dobrá a množství jsou mnohdy spotřebovatelná ve dvou dnech. Objednávkový systém je více jak přijatelný, stejně tak ceny jídel. Lze i konstatovat, že školní jídelna uspokojuje i mnoho strávníků z řad vranských občanů a tím působí pozitivně i v sociální oblasti.

Předvánoční příprava

Ač se neuskutečnily tradiční vánoční trhy první adventní neděli, lze s potěšením konstatovat, že obec opět zdobil vkusně ozdobený vánoční stromek a vánoční osvětlení na sloupech.

Kontrolní výbor neshledal závažná porušení smluv s třetími osobami ani porušení pravidel nakládání s majetkem obce.

Dne 17. ledna 2021

*JUDr. Aleš Kolář
předseda KV*

ZPRÁVA O ČINNOSTI PŘESTUPKOVÉ KOMISE VRANÉ NAD VLTAVOU ZA ROK 2021

K datu níže uvedenému nevede přestupková Komise žádné oznámení o přestupku, které by nebylo Komisí rozhodnuto, vyjma jediného oznámeného přestupku ze dne 20. 12. 2021 o odcizení popelnice, kdy Obecní policii se nepodařilo zjistit, kdo tuto odcizil.

Za rok 2021 řešila komise 34 oznámených přestupků. Tyto byly rozhodnutím komise prošetřeny. Nebylo podáno žádné odvolání Krajskému úřadu Středočeského kraje. Vyjma projednání přestupků řešila komise také drobné administrativní úkony, jako jsou dotazy jiných orgánů veřejné správy (soudy, jiné Komise).

V Praze, dne 18. 1. 2021

*Mgr. et Mgr. Romana Hiklová
předseda přestupkové komise Vrané nad Vltavou*

KOMISE KULTURY VRANÉ NAD VLTAVOU

Členové komise v roce 2021:

David Balling, David Blažek, Ivana Drábková, Martina Filipová, Míša Ježdíková, Jana Kadlecová, Medard Konopík, Ivana Novotná, Lukáš Novotný, Jiřina Onderková, Petra Sýkorová, Jaroslav Tejnický, Blanka Tomková.

Komise kultury každý rok organizuje 5 obecních akcí:

Masopust

Čarodějnice

Den dětí

Posvícení

Vánoční jarmark a rozsvícením vánočního stroměčku.

V roce 2021, vzhledem coronavirovým opatřením, komise kultury zorganizovala pouze dvě. Spojili jsme dvě akce v jednu: POSVÍCENÍ A ODPOLEDNE PRO DĚTI. Akce se konala na hřišti za Sokolovnou a na zahradě u Knihovny a Seniorku.

Vánoční stroměček byl rozsvícen, ale bez Vánočního jarmarku. V obecním rozhlase byl odvysílán malý koncert vánočních písní. Paní starostka pronesla vánoční přání pro obyvatele Vraného a Skochovic, odpočítala 3, 2, 1 a stromek se rozsvítil.

Vrané nad Vltavou 17. ledna 2022

Za Komisi kultury Blanka TOMKOVÁ

ZPRÁVA O ČINNOSTI KOMISE ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ OBCE VRANÉ NAD VLTAVOU ZA ROK 2021

V roce 2021 se komise se scházela dle aktuální potřeby. Pracovala ve složení Michal Kubelík, Petr Janeček a Lucie Medková. Jednou z náplní práce komise bylo posuzování žádostí dle vyhlášky č.189/2013 Sb. o ochraně dřevin a povolování jejich kácení. Komise zpracovávala rozhodnutí, vyjádření a stanoviska. Celkem v roce 2021 komise řešila 13 žádostí týkajících se kácení dřevin.

Dále komise fungovala jako poradní orgán obce v otázkách ochrany přírody a životního prostředí a průběžně monitorovala životní prostředí v obci.

Komise také koordinovala některé činnosti péče o zeleň v obci. V tomto roce obec začala řešit stromy v areálu mateřské školy. Některé stromy, zejména břízy, bude nutné pokácet pro jejich zhoršující se zdravotní stav. Dále se prověřuje stabilita vybraných stromů v areálu. Následně se dosadí nové stromy. Komise také bude v příštím roce pokračovat v kontrole uložených náhradních výsadeb za povolené kácení.

Michal Kubelík

KOMISE SOCIÁLNÍ A PRO OBČANSKÉ ZÁLEŽITOSTI

Komise pracovala v roce 2021 ve složení:

- Eva Havlíčková

- Zdeňka Křišťůvková
- Věra Dřimalová
- Zdeňka Kosinová
- Dana Ullwerová

Schůzky sociální komise se konaly pravidelně v každém čtvrtletí a dále dle aktuální potřeby. V roce 2021 vzhledem k pandemii koronaviru neproběhlo slavnostní vítání nových občánek. Poslední obřad se uskutečnil dne 16. 11. 2019.

Do pamětní knihy byly zapsány děti, které se narodily od prosince 2019 až do konce roku 2021. Slavnostní přivítání těchto dětí je naplánováno na letošní rok. Přivítání nových občánek, kteří se narodili v roce 2022 se bude konat v listopadu tohoto roku.

U příležitosti významných životních výročí seniorů jsme v roce 2021 navštívili a blahopřáli 151 jubilantům, které jsme obdarovali drobnými dárky. V roce 2021 bylo rovněž zrušeno z důvodu zhoršené epidemiologické situace společné setkání seniorů. I v domovech důchodců byly návštěvy seniorů omezeny. Jednotlivé návštěvy se konaly po předchozí dohodě a ohlášení. V návaznosti na zákon č. 110/2019 sb., o ochraně osobních údajů prosíme všechny zájemce o vítání občánek nebo i návštěvy u seniorů, kteří slaví významná životní jubilea, aby zatelefonovali na matriku nebo na tel. č.: 602 416 457.

*Eva Havlíčková,
předsedkyně komise sociální a pro občanské záležitosti*

ZPRÁVA O ČINNOSTI OBECNÍ POLICIE VESTEC

Obecní policie Vestec v období od 01. 11. 2021 do 31. 01. 2022 řešila ve Vraném nad Vltavou a okolí mimo každodenní hlídkové činnosti celkem 77 událostí, z toho bylo 13 událostí oznámeno na tísňovou linku Obecní policie Vestec (tel. č. 739 156 156).

Za uvedené období bylo v obci zjištěno 30 přestupků, z toho 2x překročení rychlosti v obci o více než 20 km/hod. – vyřešeno příkazem na místě (pokutou), 17x překročení rychlosti v obci o méně než 20 km/hod. 16x vyřešeno příkazem na místě (pokutou) a 1x oznámeno správnímu orgánu, 1x telefon za volantem – vyřešeno příkazem na místě (pokutou), 1x stání na chodníku – oznámeno správnímu orgánu, 1x nerespektování DZ Zákaz vjezdu (jednosměrka) – vyřešeno domlouvou, 1x nezanechání průjezdu 3+3 m při stání vozidla – oznámeno správnímu orgánu, 1x stání vozidlem ve vjezdu – vyřešeno domlouvou, 1x stání na chodníku – vyřešeno domlouvou, 1x stání na silniční vegetaci – stále ještě v řešení, 1x přestupek proti majetku – opět oznámeno správnímu orgánu, 1x porušení OZV (používání hlučných strojů v neděli) – vyřešeno domlouvou a 2x porušení OZV (pes) – vyřešeno domlouvou.

Dále strážníci Obecní policie Vestec přijali a prověřovali oznámení občana obce o nálezu pistolového náboje – předáno PČR, oznámení o osobě bez domova pod vlivem alkoholu, oznámení o ležící osobě v parku, oznámení občana o odemčeném a poškozeném motorovém vozidle, oznámení o poškození nadzemní přípojky telefonního vedení k jednomu z RD v obci, oznámení o osobě zjevně pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek v obci, oznámení o osobě v RD, která upadla a nemůže vstát, oznámení o psu na volno, oznámení o znečištění komunikaci olejem, které bylo řešeno společně s HZS Jílové u Prahy, přijali a prověřovali ozná-



mení o problému s občanským soužitím, prověřovali oznámení o podezření z trestného činu porušování domovní svobody, přijali a prověřovali oznámení o narušení areálu sběrného dvora. Na žádost obce strážníci poskytli součinnost ve věci zjištění provozovatele motorového vozidla, dále poskytovali součinnost ve věci osoby bez domova, která se do obce vrátila po hospitalizaci v nemocnici a na žádost obce, resp. na žádost jiného MěÚ strážníci opakovaně doručovali písemnosti občanům obce.

Při hlídkové činnosti strážníci prověřovali podezření z rušení nočního klidu v obci, opakovaně kontrolovali vozidla s nesprávným způsobem jízdy a transportovali psa do kotce při OÚ.

Na žádost PČR poskytovali strážníci součinnost při prověření oznámení o dvou myslivcích, ohrožujících bezpečnost silničního provozu.

Společně s HZS strážníci vyjízděli do obce ke zraněné osobě v RD, k požáru skleníku na pozemku RD, k dopravní nehodě se zraněním a k odstranění nebezpečných stavů (usmrčená srna v kolejišti ČD).

Strážníci nadále zajišťují kontrolu a servis fotopastí, rozmístěných v obci, stejně jako vyhodnocují snímky jimi pořízené.

Z deníku Obecní policie Vestec:

Dne 06. 11. 2021 v čase 13:09 hodin strážníci přijali oznámení na tísňovou linku Obecní policie Vestec o osobě zjevně pod vlivem alkoholu, která se potácí v obci po komunikaci v ulici Nádražní v křižovatce s ulicí Ke Zvoli a je agresivní. Oznámení neprodleně vyjela prověřit hlídka Obecní policie Vestec, strážníci na oznámeném místě v ulici Nádražní našli v parku na trávě jim díky místní a osobní znalosti dobře známého, momentálně spícího občana obce, na lavičce v parku potom seděl další, strážníkům opět dobře známý muž, který celé situaci přihlížel. Navíc v parku mezi lavičkami ležel pes, jehož majitel hluboce spal. Strážníci neprodleně prověřili u ležící osoby její základní životní funkce, z té byl silně cítit alkohol, takže muže strážníci otočili na pravý bok a opakovaně se jej snažili probudit, ten ovšem nereagoval na bolestivé podněty a stále hluboce spal. Z tohoto důvodu byla na místo přivolána prostřednictvím tísňové linky 155 posádka ZZS se zdravotníky, se kterými na místo přijel i další vůz ZZS s lékařem.

Po opakovaných pokusech o probuzení se lékaři ZZS ASČR nakonec podařilo spícího muže probudit, ten po probuzení pouze nesrozumitelně mumlal. Strážníci jej vyzvali k orientačnímu vyšetření na alkohol, které bylo provedeno přístrojem Drager Alcotest 7510 s výsledkem 2,37 promile alkoholu v dechu.

Vzhledem k tomu, že muž nabyt vědomí, odmítl jej posádka vozu ZZS ASČR převézt na další vyšetření do nemocnice, na žádost strážníků lékař ZZS muže na místě pouze vyšetřil a uznal jej schopného transportu na Záchytnou protialkoholní stanici. Občan obce byl v celé věci strážníky opakovaně poučen a seznámen s faktem, že bude převezen na Protialkoholní záchytnou stanici k hospitalizaci, s čímž nesouhlasil, začal se chovat vůči oběma strážníkům agresivně a odmítal spolupracovat. Následně, když močil na plot oplocení areálu bývalých papíren, spadl na plechové oplocení, udeřil se do hlavy a odřel si kůži na čele, přičemž se strážníci snažili zabránit tomu, aby upadl na chodník, kde se nacházely střezy z rozbité láhve od piva, přitom začal tento muž reagovat agresivně a klást aktivní odpor, proto byly vůči němu dle §18, odstavec 1, zákona 553/1991 Sb. o obecní policii použity donucovací prostředky, kdy byl za pomoci hmatů a chvatů sveden na zem do poutací polohy a následně mu byla dle §18a, odstavec 1, písmeno c), zákona 553/1991 Sb. o obecní policii přiložena služební pouta

z důvodu obavy o zdraví strážníků a život a zdraví občana obce samotného. Poté byl doveden ke služebnímu vozidlu Obecní policie Vestec, přičemž se svévolně položil na přední kapotu vozidla a poškodil přitom lak na kapotě služebního vozidla. Strážníci se na místě dle §14, odst. 1, zákona č. 553/1991 Sb. o obecní policii přesvědčili, zda muž u sebe nemá zbraň. Při nastupování do služebního vozidla začal tento muž opět klást aktivní odpor, jednoho ze strážníků se opakovaně pokusil kopnout, takže vůči němu byly dle §18, odstavec 1, zákona 553/1991 Sb. o obecní policii použity opětovně donucovací prostředky - hmaty a chvaty a údery, po kterých muž zanechal aktivního odporu, ve vozidle Obecní policie Vestec se řádně posadil a nechal si zapnout bezpečnostní pás. Při použití donucovacích prostředků nedošlo ke zranění osoby, vůči které byl směřován zákrok.

Strážníci následně za použití výstražného a zvukového znamení na služebním vozidle z obce Vrané nad Vltavou dle §17b, zákona 553/1991 Sb. o obecní policii zabezpečili dopravu této osoby do Protialkoholní záchytné stanice, kde muže předali lékařskému personálu, před tím ještě na místě poskytli personálu na vyžádání nezbytnou součinnost. Následně se hlídka vrátila zpět do obce Vestec, o použití donucovacích prostředků a převozu občana obce do Protialkoholní záchytné stanice byl bez zbytečného odkladu telefonicky informován pověřený strážník Obecní policie Vestec. Psa, který na místě po odvozu jeho majitele zůstal sám, druhá hlídka Obecní policie Vestec umístila do kotce při OÚ Vrané nad Vltavou, zabezpečila jej vodou a potravou, psa si jeho majitel po návratu z Protialkoholní záchytné stanice v pořádku převzal zpět do své péče.

Dne 07. 11. 2021 v čase 02:04 hodin oznámil na tísňovou linku Obecní policie Vestec občan obce skutečnost, že právě našel v obci v ulici Nádražní – Ke Zvoli u kolejí na pískové cestě ležícího muže bez domova, opět zjevně pod vlivem alkoholu. Strážníci na místo neprodleně vyjeli a zde našli muže, který je jim díky místní a osobní znalosti dobře znám, a který shodou okolností přihlížel zásahu strážníků v parku předchozího dne v odpoledních hodinách. Tento muž byl zjevně pod vlivem alkoholu, navíc podchlazený a nebyl schopen komunikovat. Strážníci jej vyzvali k orientačnímu vyšetření na alkohol, které bylo provedeno přístrojem Drager Alcotest 7510 s výsledkem 1,42 promile alkoholu v dechu.

Vzhledem k aktuálnímu zdravotnímu stavu tohoto muže, který posléze uvedl, že necítí dolní končetiny, měl rozšířené zornice, nebyl schopen udržet rovnováhu a měl křeče, strážníci na místo prostřednictvím tísňové linky přivolali vůz ZZS, zdravotníci po příjezdu tohoto muže vyšetřili a rozhodli o převozu do nemocnice k dalšímu vyšetření.

Strážníci na místě poskytli zdravotníkům nezbytnou součinnost při naložení pacienta do vozu ZZS. Co říct závěrem k výše uvedeným událostem ze dne 06. 11. 2021 a 07. 11. 2021, které spolu souvisí? Oslava narozenin jednoho ze zúčastněných mužů se zjevně vymkla kontrole a následně zaměstnala během dvou dnů celkem tři hlídky strážníků, dva vozy ZZS a jeden vůz ZZS s lékařem, oslavenec skončil na Protialkoholní záchytné stanici, gratulant v nemocnici a pes oslavenec v kotci...

Dne 26. 11. 2021 v čase 13:15 hodin oznámila občanka obce na tísňovou linku Obecní policie Vestec skutečnost, že její dcera při společné procházce našla v obci Vrané nad Vltavou, ve středu komunikace v ulici U Elektrárny 1 ks náboje Sellier Bellot ráže 45 Auto, nábojnice jeví známky poškození, zápalka je nepoškozená, střela v provedení celoplášť. Vzhledem k obavě oznamovatelky, aby náboj nesebraly děti, vracející se v tomto čase ze školy, jej přenesla do místa svého bydliště, a celou událost oznámila na tísňovou linku Obecní policie Vestec. Oznámení neprodleně prověřil okrskář obce, celá událost byla z místa oznámena stálé službě OO PČR

Jílové u Prahy, ta požádala strážníka o převzetí nálezu náboje ráže Sellier Bellot ráže 45 Auto od oznamovatelky a jeho následné předání spolu s úředním záznamem na služebnu OO PČR, což se stalo, oznamovatelka se svou dcerou byly v celé věci poučeny, místo nálezu náboje a jeho okolí bylo před odjezdem hlídky Obecní policie Vestec prověřeno, zda se zde nenachází další náboje – tentokrát už s negativním výsledkem.

Dne 12. 12. 2021 v čase 11:19 hodin přijali strážníci na tísňové lince Obecní policie Vestec žádost o pomoc ve věci dlouhodobě nemocné osoby, která doma upadla a nemůže vstát. U této osoby se nachází její sousek, která celou událost oznámila, ovšem ta nemá sílu ležící osobu zvednout. Strážníci neprodleně vyjeli na místo oznámení, zde našli na zemi ležící osobu, kterou zvedli a posadili na postel. Tato osoba na dotaz uvedla, že je nezraněna, ani jí nic nebolí a odmítla na místo přivolat lékařskou pomoc. Strážníci tedy osobu poučili, aby v případě změny svého zdravotního stavu neprodleně kontaktovala tísňovou linku ZZS.

Dne 20. 12. 2021 v čase 22:21 hodin přijali strážníci zprávu o výjezdu HZS k požáru nízké budovy (skleníku) v obci. Strážníci Obecní policie Vestec na místo dorazili jako první ze složek Integrovaného záchranného systému, zde bylo zjištěno, že hoří ve skleníku, nacházejícím se na zahradě rodinného domu, ve skleníku se v době příjezdu strážníků nikdo nenacházel, požár vznikl zřejmě nedbalostí. Strážníci se pokusili požár lokalizovat hasičskými přístroji z výbavy služebního vozidla, které ovšem z důvodu rozsahu požáru nestačily, následně byl požár do příjezdu jednotky SDH Skochovice hašen pomocí kbelíků vody ze studny, protože zahradní hadice byla odpojována od vodovodního řádu z důvodu zamrzání. Po příjezdu jednotek SDH Skochovice a HZS Jílové u Prahy byl požár jednotkami hasičů uhašen. Na místo se dostavila hlídka OO PČR Jílové u Prahy a vyšetřovatel HZS Středočeského kraje, kterým byla celá událost předána k dalšímu šetření.

Dne 20. 01. 2022 v čase 09:00 hodin strážníci přijali oznámení na tísňovou linku Obecní policie Vestec od občana obce ve věci problému s občanským soužitím, kdy předchozího dne ve večerních hodinách občanka obce přišla za svým sousedem jen v županu a bosa s tím, že má strach ze svého partnera, který byl v té době pod vlivem alkoholu, byl agresivní, a proto před ním utekla ze společného obydlí ven. Následně, když se chtěla vrátit domů, tak zjistila, že jsou zamčené dveře a její partner nebyl doma.

Strážníci po příjezdu na místo oznámení celou událost prověřili, žena strážníkům sdělila, že nemá ke komu jít, nemá žádné příbuzné a musela by tedy vyhledat azylové bydlení.

Na dané adrese, kam se nyní nemůže dostat, přebývají se svým partnerem na základě ústní dohody s majitelem nemovitosti. Strážníci se společně s touto ženou odebrali na místo jejího pobytu, kde se před pozemkem nacházel osobní automobil, kterým má jezdit partner této ženy. Vstup na pozemek a do objektu byl otevřený, přičemž se partner této ženy nacházel uvnitř objektu spící v posteli. Strážníci jej probudili, tento muž byl zjevně pod vlivem alkoholu, ale přesto byl schopen vnímat a reagovat na dotazy strážníků. Poté se oba účastníci partnerských neshod dohodli, že ve společném soužití budou pokračovat. Oznamovatelka následně odmítla problém s občanským soužitím oznámit jako podezření ze spáchání přestupku, takže byla alespoň v celé věci na místě strážníky poučena, jak dále ve věci postupovat, pokud by se partnerské neshody měly opakovat.

Dne 31. 01. 2022 v řase 13:30 hodin oznámil občan obce na tísňovou linku Obecní policie Vestec skutečnost, že z komínu opuštěné chaty stoupá kouř, zjevně se tedy v chatě někdo nachází, ale dle jeho telefonického rozhovoru s majitelem chaty by v objektu momentálně nikdo být neměl. Tato skutečnost byla neprodleně, pro podezření ze spáchání trestného činu porušování domovní svobody neznámým pachatelem oznámena stálé službě OO PČR Jílové u Prahy, která požádala strážníky v součinnost a prověření oznámení z důvodu výjezdu hlídky PČR k jiné události. Strážníci na místě zjistili, že z komína chaty skutečně stoupá dým, vzhledem k havarijnímu stavu oplocení na pozemek není problém pro nepovolané osoby vstoupit. Strážníci na místě zastihli občana slovenské národnosti, který předložil pouze svůj rodný list, prostřednictvím stálé služby OO PČR Jílové u Prahy byla telefonicky provedena lustrace této osoby a bylo zjištěno, že neprochází pátráním po osobách. V osobě nezvaného návštěvníka chaty byla díky místní a osobní znalosti strážníků rozpoznán muž, dlouhodobě pobývajícím v karavanu v jednom z kempů v obci, ten uvedl, že se z tohoto kempu byl nucen odstěhovat, a tak se svévolně ubytoval v opuštěné chatě, dle svých slov se snažil zkontaktovat majitele chaty, ovšem neúspěšně. Stálá služba OO PČR Jílové u Prahy mezitím nalezla a oslovila majitele výše uvedené chaty, který souhlasil s tím, aby nezvaný návštěvník v jeho chatě nadále přebýval s tím, že on pro svou chatu v havarijním stavu nemá žádné využití a nehodlá celou věc dále řešit. S tím byl na místě obyvatel chaty seznámen a strážníci po poučení této osoby z místa odjeli za plněním dalších povinností.

Závěrem ještě stručně shrnutí roku 2021 v obci Vrané nad Vltavou z pohledu Obecní policie Vestec:

Obecní policie Vestec v roce 2021 řešila v obci Vrané nad Vltavou mimo běžnou hlídkovou činnost celkem 375 událostí, z toho bylo 89 událostí oznámeno na tísňovou linku Obecní policie Vestec (tel.č. 739 156 156).

Za uvedené období bylo v obci zjištěno celkem 7 trestných činů, které strážníci předávali PČR a zároveň prověřovali 5 oznámení občanů o podezření ze spáchání trestného činu

Dále v roce 2021 strážníci projednávali a vyřešili celkem 124 přestupků, z toho 106 přestupků v dopravě, 12 přestupků dle zákona o některých přestupcích a 6 přestupků ostatních. Zároveň prověřovali celkem 43 oznámení občanů o podezření ze spáchání přestupku.

3x strážníci řešili odchyt zvířat – převážně volně se pohybujících psů v obci, které předávali buď přímo jejich majitelům, nebo v případě že majitel zvířete nebyl zjištěn, tak obci.

20x vyjžděli strážníci do obce na základě žádosti o součinnost ze strany PČR, 16x potom vyjžděli strážníci do obce v součinnosti s HZS, 1x strážníci poskytovali na vyžádání součinnost posádce vozu ZZS a 3x řešili mimořádné situace (např. asistence u dopravní nehody atd.). V součinnosti s PČR strážníci prováděli zvýšený dohled u MŠ a ZŠ v obci.

Dále strážníci zajišťovali kontrolu a servis fotopastí, rozmístěných v obci, stejně jako průběžně vyhodnocovali snímky jimi pořízené.

V neposlední řadě strážníci nepravdělně zajišťovali dohled u přechodů pro chodce před začátkem školního vyučování i dohled u ZŠ v době poledních přestávek.

*str. Tomáš Hecker
strážník Obecní policie Vestec
okrskář Obce*

Koncem roku 2021 nás opustila

PANÍ MUDR. SVĚTLANA TREFILOVÁ

Vzpomínají kamarádky ze SENIORKU

Na vranském hřbitově jsme vyprovodili na poslední cestě

PANA OLDŘICHA BERNATA

Loučí se přátelé

Prosím, věnujte tichou vzpomínku na

PANA JOSEFA CHVÁTALA

Rozloučili jsme se s ním, ale z našich srdcí neodešel.

R.I.P.

Vranští kamarádi



Svatební zvony zazněly a z Míši je paní.

MÍŠA ŠLOCAROVÁ JEŽDÍKOVÁ

se vdala a my ji ze srdce gratulujeme.

Komise kultury Vrané nad Vltavou

CESTOMÁNIE

VÝŇATEK Z KNÍŽEČKY ANTONÍNA BOHÁČKA „TOULKY ZVOLSKOU MINULOSTÍ A OKOLÍM“

Toulky nečekané, zajímavé ze „zvolského okresu“

Zajímavosti v okolí Zvole. Napadla mne myšlenka, nalézt nejbližší pivovar. Odpověď bude poměrně snadná, fungoval ve Zbraslavi. Blízké městečko (městys), dnes již součást Prahy. Konaly se zde známé městské jarmarky. O zbraslavském zaniklém pivovaru a jeho pivu toho však víme zatím málo.

Pivo se na Zbraslavi začalo údajně vařit už na sklonku 13. století, kdy byl založen cisterciácký klášter. V této době byly pivovary běžnou součástí klášterního hospodářského zázemí a řádoví bratři na pivo ani u nás nezapomněli. První písemné doložení existence pivovaru pochází z 16. století. O osudech pivovaru z této doby se však žádné písemnosti nedochovaly.

ZBRASLAVSKÝ PIVOVAR a jeho 250-letá historie

Za letopočet vzniku zbraslavského pivovaru se považuje rok 1764, kdy byl v těsném sousedství kláštera založen tehdejší opatem nový pivovar s nejdokonalejším vybavením, které umožňovalo zvýšení produkce piva.

Klášter byl v roce 1785 zrušen císařem Josefem II. a také zámek změnil vlastníky, kteří zde s většími či menšími úspěchy vyráběli cukr, bělobu, ocet, mýdlo, kyselinu dusičnou a chlorovodíkovou, spodium, broky, také sloužil jako sklad obilí. Pivovar však zůstával nedotčen.

V roce 1910 koupil zbraslavské panství jeho poslední majitel Cyril Bartoň Dobenín, který svými rozsáhlými úpravami, když vrátil klášternímu areálu původní vzhled a citlivě dostavěl některé části. Stavebních úprav se dočkal pivovar. Do dnešní podoby jej přestavěl architekt Jurkovič.



Hlavní pivovarská budova před Jurkovičovou přestavbou

V letech 1936 – 1937 pak byla prováděna rozsáhlá přestavba a modernizace pivovaru. V areálu zámeckého parku byla na místě původního pivovaru zbudována nová vydatná studna se zdrojem velmi kvalitní vody. Ve studni byla vysazena tato mramorová deska s nápisem:

**CYRIL BARTON DOBENÍN NÁJEM. PIVOVARU
JOSEF A MARIE ŠKVOROVÍ ZBUDOVALI R. 1936**

V roce 1948 byl pivovar znárodněn a historie pivovaru tím končí v roce 1950 jeho zrušením. Výrobní zařízení bylo převezeno do pivovaru ve Velkých Popovicích.

Světlé pivo se zde vařilo až do roku 1826, kdy se úspěšně začalo i s výrobou tmavého piva, to tvořilo až 2/3 z celkové produkce. V tomto roce se začalo stáčet i do lahví s obsahem 1 máz (cca 1,4 l) a dodávalo se do Prahy a též do dvora ve Vídni. V roce 1840 bylo zbraslavské pivo podáváno na 1. Českém plese, konaném v Praze.

Nedařilo se vždy jen dobře. Období slávy střídala též období, kdy se zbraslavské pivo údajně hodilo jen na výrobu octa. Kvalita piva pak závisela vždy na panu sládkovi. Ale v případě Františka Mareše a rodiny Škvorových měli určitě majitelé šťastnou ruku.

Na počátku 20. století měl zbraslavský pivovar u Lahovic své vlastní chmelnice „Největší pivovar na práci ruční jest pivovar knížete Oettingena na Zbraslavi. Zařízen jest na var 80 hl se zřetelem ku velkému tomuto varu jest tudíž největší pivovar v Čechách, kde ve várně dosud není stroje rmutovacího. Jak se nám však sděluje, bude i tento závod vbrzku zařízen na práci strojovou. Nájemcem tohoto závodu jest po dlouhá léta pan František Mareš, majitel velkostatku Suchomasty.“

Jak tehdy sám nájemce pivovaru pečoval o své zaměstnance?

V roce 1938 byl denní příděl piva pro zaměstnance 3 litry na osobu. Příděl dostávali rovněž všichni ostatní zaměstnanci panství, lesmistr dostal 730 litrů za rok a zahradník 365 litrů za rok. Celkem nájemce věnoval zaměstnancům ročně 29 200 litrů piva. Referenta bezpečnosti práce zřejmě nezaměstnával.

Za období kláštera se na Zbraslavi vařilo jen světlé svrchně kvašené pivo z ječného sladu, který byl později míchán i se sladem pšeničným, jeho podíl nebyl větší než 1/4. Slad byl povětšinou z vlastní sladovny, i když v některých letech byl slad nakupován i mimo pivovar. Rovněž použitý chmel byl, alespoň v období kláštera, vlastní.

Chmelnice panství se nacházely na východním svahu Havlína, v Peluňku, ale také u Lahovic. Původním zdrojem vody byl pramen Královna na Belvederu. Později byly využívány i žabovřeské prameny a od roku 1836 tekla voda ze zámecké studny. Tmavé pivo se začalo ve zbraslavském pivovaru vařit v roce 1826 (sládek Köller) a obvykle se jej uvařilo více než piva světlého. V roce 1864 se prodalo přibližně 3.690 sudů piva obyčejného, 794 sudů lepšího druhu a 130 sudů ležáku. Za majetku Bartoňů z Dobenína vařil zbraslavský pivovar dva druhy piva: výčepní desítku světlou a 12° ležák tmavý, přičemž tmavé pivo značně převažovalo.



Zbraslavské národní pivovar (pivovarskou budovu)

V roce 1948 byla nabídka jednotlivých druhů piva následující: pivo světlé sudové 6.737 hl, pivo světlé lahvové 763 hl, tmavé pivo sudové 12.435 hl, tmavé pivo lahvové 2.786 hl. V témže roce bylo vyrobeno celkem 212,6 tun ječného sladu. O výrobu piva se tady starostlivě staralo 31 dělníků, ale i 10 dalších zaměstnanců (z toho byly pouze 3 úředníci).



Historická zbraslavská pohlednice z počátku 20. století.

ZE ŽIVOTA OBCE

ZPRÁVY Z MATEŘSKÉ ŠKOLY

V tomto čísle Zrcadla se budeme věnovat tématu, který trápí nejen nás, ale i paní učitelky z 1. stupně ZŠ. Jsou to vady řeči, které jsou od roku znatelnější a projevují se u stále vyšších počtů dětí. Na podzim ve školce proběhla logopedická depistáž u dětí, u kterých měli rodiče pochybnosti a zažádali si o odborné vyšetření. U téměř všech vyšetřených dětí byly zjištěny vady řeči s doporučením intenzivních návštěv logopedie, což je pro nás velmi zneklidňující znamení. Poruchy řeči se rok od roku výrazně zhoršují celorepublikově. Dle odborníků je častou příčinou nedostatečné procvičování jazyka a mluvidel od nejtělejšího věku. Dále pak hluky, které na děti útočí ze všech stran v podobě televize, rádia, počítačových her, aj. Málokdy si rodina sedne u stolu a povídá si v klidném prostředí. Dítě tak nemá klid a nedokáže se soustředit na to, aby vnímalo hlas dospělého. Vývoj schopnosti artikulace je pozvolný a přímo závislý na celkovém psychickém a fyzickém dozrávání dítěte, dále na vrozených dispozicích a v neposlední řadě na řečových vzorech. Tedy na nás, dospělých, pro které by to mělo být téma k velkému zamyšlení. Předpokladem pro zdárný vývoj řeči je dobrý sluch, zrak, jemná motorika, koordinace pohybů, paměť a myšlení. Jsou tedy zapojeny všechny smysly a další psychomotorické schopnosti, které musí být nepřetržitě rozvíjeny, aby měly děti dostatek podnětů a vjemů. Sluchové vnímání a řeč jsou pro děti velice důležité k jejich dalšímu celoživotnímu vzdělávání. Apelujeme tímto na rodiče, aby se svými dětmi při jakékoliv pochybnosti co nejdříve navštívili odborníka a neodkládali tuto návštěvu na poslední chvíli. Tedy na poslední rok předškolního vzdělávání. Je to běh na dlouhou trať a děcko není schopno se naučit správně vyslovovat za 6 měsíců. Dle



logopedů je ideální věk mezi 4-5 rokem. Ve školce, již od prvních dní všechny smysly a schopnosti dětí rozvíjíme, prostřednictvím básniček, písniček, logopedických chviliek, povídáme si v ranních kruzích, venku při procházkách. U posledních ročníků přidáváme rozklad slov na slabiky, děti se učí určovat první a poslední písmena ve slovech. Důležitou složkou jsou pro děti i divadelní představení, které hrajeme jak ve třídách, tak i zajišťujeme odborníky na slovo vzaté, herce. A nejsou to jen herci, kteří jsou pro děti nejen vzorem řečovým, ale i



zážitkovým. Zajišťujeme pro děti i další tematické kulturní akce. Koncem roku proběhla ve školce Mikulášská show, hudebně-divadelní představení Kde se vzaly Vánoce. K rozvoji jemné motoriky přispělo vánoční keramické tvoření. Děti si tak mohly vyrobit dárečky pro rodiče za pomoci lektorek a učitelek. Tvoření se mělo původně konat za účasti rodičů, ale na poslední chvíli bylo odvoláno. Ani loňský rok nám nebyl nakloněn a děti rozsvěcely stromeček bez účasti rodičů a bohužel se nekonal ani jarmark. Přes velké obtíže se ale povedlo vánoční fotografování a děti tak mohly obdarovat rodiče a prarodiče profesionálními fotkami.

Po Novém roce jsme navštívili s dětmi vranský kostelíček a zapojili se do Tříkrálové sbírky. Děti si v kostele vyslechly koledy, seznámily se s varhany a prostředím kostela. Prohlédly si betlém a do kasičky vhodily drobné mince. Na jaře nás čeká návštěva sokolovny, kde budou



děti cvičit pod vedením zkušených lektorek. V březnu máme naplánováno vystoupení s papoušky, bublinkovou show, divadelní představení „Velikonoce aneb jaro ve vsi“ a „Maxipes Fík“. Další kulturní akce jsou rozjedenány a rodiče budou včas informováni. Pětileté a starší děti, které rodiče přihlásili, čeká lyžování v Chotouni a my budeme doufat, že bude snít.

Budoucí prvňáčky čeká zápis do prvních tříd. Bohužel nám zatím není znám ani termín a ani jak budou zápisy v letošním roce probíhat. Jakmile dostaneme informace ze základní školy, předáme je rodičům pro

střednictvím e-mailu budou také vyvěšeny na nástěnkách Oranžové a Žluté třídy.

Již nemůžeme dočkat jara. Vydržme tedy, oslavme spolu masopust a těšme se na velikonoční svátky, které, jak doufáme, budeme v letošním roce připravovat pohromadě.

kolektiv učitelek MŠ

ZE ŽIVOTA ŠKOLY

EXKURZE 9. ROČNÍKŮ NA PŘÍRODOVĚDECKOU FAKULTU UK

V rámci Dnů geografie pořádaných geografickou sekci Přírodovědecké fakulty se naši devátáci zúčastnili dvou souběžných přednášek. Většina žáků si vyslechla přednášku s názvem Mileniálové z pohledu demografie. Žáci se dozvěděli o současných trendech v reprodukčním chování populace Y (dnes 18-36 let) a porovnali své odhady s výsledky výzkumu Současná česká rodina. Jednou ze zásadních informací bylo například značné ubývání využívání hormonální antikoncepce na úkor přerušovaného sexu, který je považován za velmi rizikové chování z pohledu neplánovaného těhotenství. Jako další se žáci dozvěděli, že patří mezi silné ročníky, a mohlo by se to tedy projevit při přestupu na střední školu, kdy je čeká větší konkurence než ročníky předešlé. Druhá skupina žáků navštívila přednášku o změnách klimatu s názvem „Změny klimatu v horských oblastech: Budeme mít i nadále dostatek vody?“, kde se dozvěděli o bohužel spíše pochmurné budoucnosti horských ledovců v Evropě. Exkurze se konala 18. 11., tedy pouze den po státním svátku, který je s místem kampusu Albertov neodmyslitelně spjat. Žáci se tedy seznámili i s událostmi 17. 11. 1989 přímo v místě, kde tyto události probíhaly.



JAK SE DĚLÁ ZOO

Ve čtvrtek 11. 11. 2021 přijel do naší školy bývalý dlouholetý ředitel ZOO Praha pan Petr Fejk. Žáci z 5.–9. ročníků si tak mohli při besedě nazvané „Jak se dělá ZOO“ vyslechnout mnoho vzpomínek, historek a zážitků, které pan Fejk nabyl při jeho působení v největší české zoologické zahradě. Povídání bylo doprovázeno autentickými fotografiemi (např. ze záchrany zvířat při povodních 2002 atd.). Děti se zapojovaly a odpovídaly na kladené otázky, a naopak se i mnoho vypyťovaly. V závěru setkání pak Petr Fejk žákům přečetl několik příběhů z jeho stejnojmenné knihy „Jak se dělá ZOO“, která je plná jeho osobních příběhů ze zákulisí ZOO Praha. Kdo měl zájem, mohl si i po skončení programu knihu, včetně osobního věnování, zakoupit.



PYTHAGORIÁDA

Začátkem listopadu proběhlo na naší škole školní kolo Pythagoriády. Pythagoriáda patří mezi oblíbené matematické soutěže. Je určena žákům 6., 7. a 8. a 9. ročníků základních škol, kteří mají zájem o matematiku. Cílem Pythagoriády je zvýšit zájem o matematiku u co nejširšího počtu žáků. Zúčastnit se této soutěže může každý žák příslušného ročníku – není tedy nutné být matematickým talentem.

Příklady rozvíjí mj. prostorovou představivost či logické uvažování. Soutěž má dvě kola školní a okresní. Při této soutěži se nepoužívají ani tabulky, ani kalkulačky.

V naší škole se zúčastnilo 151 žáků.

Úspěšní řešitelé: Barbora Bohuňková 7. B, Stella Slintáková 8. A., Jakub Plechatý 9. B, Sofie Uma Rittsteinová 9. B.

Okresní kolo se konalo v prosinci.

PŘÍRODOVĚDNÝ KLOKAN 2021

V říjnu na naší škole proběhla již tradičně vědomostní soutěž Přírodovědný klokan pro 8. a 9. ročníky. Soutěž je inspirována mezinárodním Matematickým klokanem, ale soutěží pouze žáci České republiky. Úkoly čerpají z přírodních věd – biologie, fyziky, chemie, matematiky, zeměpisu a zahrnují i aktuální všeobecný rozhled.

Soutěž má vlastní webové stránky, kde najdete informace i výsledky z minulých ročníků.

Děkuji všem 98 účastníkům a nejlepším blahopřeji. Nejlepšími řešiteli v kategorii KADET (8. a 9. ročníky) byli: 1. Vojtěch Paleček (9. A), 2. Jan Dolejš (8. B), 3. Tomáš Černoch (8. C).

ŠKOLNÍ KOLA PŘEDMĚTOVÝCH OLYMPIÁD

Od prosince do února probíhala na naší ZŠ školní kola předmětových olympiád. I letos se mohli žáci zúčastnit Biologické olympiády, Olympiády z anglického jazyka, z českého jazyka, z dějepisu a matematiky. Nově na škole proběhlo i školní kolo z jazyka německého. Ti nejúspěšnější řešitelé budou školu reprezentovat v kolech okresních. Držíme palce!

PREVENTIVNÍ PROGRAMY

V listopadových dnech a na začátku prosince prošlo mnoho tříd naší školy různými preventivními programy, které se týkaly vztahů a klimatu v třídním kolektivu, v 7. a 8. ročnících se žáci účastnili besedy na téma dospívání (programy Dospívání, aneb život plný změn; Na prahu mužnosti; Žena symbol života). Dále se všechny třídy 2. stupně v průběhu prosince zúčastní preventivního programu, který se zaměřuje na duševní hygienu a na první pomoc při duševních potížích. Společně s odbornými lektory z projektu „Nepanikař“ se žáci již zabývali, či se zabývají budou, tématy:

- Kdo je psycholog, psychiatr a psychoterapeut.
- Na koho se mohou studenti ve škole obrátit.
- Příběh člověka s duševním onemocněním, který nad ním zvítězil.
- Co dělat pro své duševní zdraví.
- Jak zvládat školní stres.
- Praktická ukázka relaxace.
- Zábavný kvíz o duševním zdraví.

MIKULÁŠ NA 1. STUPNI

V pátek 3. 12. přišla do všech tříd 1. stupně, které nezasáhla karanténní opatření, krátká návštěva z nebeských výšin a pekla. Tentokrát se rolí Mikuláše, anděla a čertů ujala pětice žáků z 9. A. V Mikulášově knize hříchů a pochval se našlo místo pro každou třídu. Při zachování všech bezpečnostních a hygienických opatření se tak dočkali naši nejmladší tradiční mikulášské nadílky přímo z rukou těch nejpovolanějších- Mikuláše, anděla a čertů.



ZDRAVÁ PĚTKA

V šestém ročníku se žáci v rámci předmětu výchova ke zdraví zabývají mj. zdravou stravou. A protože jsme jim chtěli výuku na toto téma zpestřit, pozvali jsme do 6. A a 6. B v polovině

prosine paní lektorku z unikátního celorepublikového vzdělávacího programu, který se nazývá ZDRAVÁ PĚTKA. Workshop je zaměřen především na zdravý životní styl s důrazem na oblast zdravé stravy.

Lektoři Zdravé 5 seznamují žáky zábavnou a interaktivní formou se zásadami zdravého stravování. Jak správně poskládat zdravou svačinu? Co to je výživový talíř a k čemu nám slouží? Kolik toho máme za den vypít a proč do správného jídelníčku nepatří smažené brambůrky? Na takové dotazy a spoustu dalších, lehce a hravě odpovídaly děti i v naší základní škole.



V druhé polovině programu si pak z připravených surovin sami ve skupinkách, dle předložených receptů, vytváří zdravou svačinu, kterou mohou ihned ochutnat.

Cílem projektu je motivovat děti k automatickému přijetí zásad zdravé výživy a jejich přirozené implementaci do životního stylu. Nadační fond Albert poskytuje školám vzdělávací program zcela zdarma.

VÁNOČNÍ DÍLNY NA 2. STUPNI

Po roční pauze, způsobené uzavřením škol v loňském roce, jsme se rozhodli na 2. stupni navázat na tradici předvánočních dílen. Letos si žáci kvůli koronavirovým opatřením sice nemohli vybírat dílničky napříč třídami a ročníky, ale každé třídě byly přiřazeny dvě různorodé aktivity, při kterých strávili 20. prosince v menších skupinkách celé dopoledne. Letos byly žákům nabídnuty dílničky: pečení vánočních cupcakes, vánoční muzicírování, keramická dílna, výroba kalendáře na rok 2022, pokusy se suchým ledem, Santa tracker workshop, výroba vánočních přívěsků, vánoční netradiční sportování, výroba vánočních dárků, zábavné chemické pokusy, piškvorkový turnaj aj.



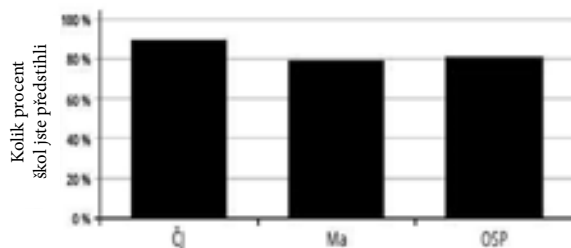
ZE ŽIVOTA EKOTÝMU - ŽIVÁ ZAHRADE

V předvánočním týdnu nás čekalo další kolo pozorování života na školní zahradě. Zodpovědně jsme plnili krmítka, abychom pomohli ptačím návštěvníkům se sháněním potravy. Ačkoliv nám počasí příliš nepřálo, podařilo se nám uskutečnit několik pozorování a zaznamenat celkem 18 různých druhů ptáků a jednu veverku. Pro děti méně známí byli mlynařík a dlask. Potěšilo nás, že jsme zaznamenali čtyři druhy sýkor. Po jarním pozorování s 10 body jsme měli na kontě již 24,5 bodu a nyní jsme zvědaví, kolik nám přinese zimní. K získání titulu se pomalými krůčky blížíme. Pro zájemce o individuální zapojení do Živé zahrady doporučujeme web www.zivazahrada.cz.

ŽÁCI 9. ROČNÍKŮ SE ZÚČASTNILI NÁRODNÍHO SCIO TESTOVÁNÍ

V tomto školním roce jsme přihlásili žáky devátých tříd do Národního testování SCIO v předmětech český jazyk, matematika a obecně studijní předpoklady. V jeden den tak museli žáci 9. A a 9. B během 165 minut na PC zvládnout vypracovat hned 3 testy. Výsledek našich devátáků nás velmi potěšil a to i ve srovnání se všemi ostatními školami, včetně víceletých gymnázií. Po obdržení výsledků, ve kterých se mj. srovnávají výkony všech zúčastněných žáků 9. tříd z celé ČR, dopadli naši devátáci následovně: výsledky našich žáků z českého jazyka patří mezi 10%

Jak si stojíme mezi ostatními? Relativní postavení školy



nejlepších v ČR, z matematiky a obecně studijních předpokladů jsou naši žáci dle výsledků lepší než 80% všech zúčastněných škol. Teď už naši devátáci a jejich učitelé směřují a napínají všechny síly k blížícím se přijímacím zkouškám. 12. a 13. dubna jim budeme všichni držet palce!

A kolik % škol jsme v jednotlivých SCIO testech předstihli? Podívejte se na graf vlevo.

LYŽAŘSKÝ KURZ PRO ŽÁKY 7. A 8. ROČNÍKŮ

Po roční pauze jsme navázali na tradici pořádání lyžařského kurzu na chatě Seibert v Peci pod Sněžkou. Letos se ho zúčastnilo rekordních 45 žáků sedmých a osmých tříd. Cílem bylo naučit se či zdokonalit své lyžařské, snowboardové a běžečské dovednosti. První tři dny žáci pilovali své dovednosti na sjezdovkách, dva poslední dny jsme pak vyrazili dle svých schopností na kratší či delší túry.



V pátek jsme lyžařský kurz zakončili běžečskou smíšenou štafetou dvojic. Večerní program byl také nabitý. Každý večer připravila jedna ze tříd aktivitu pro ostatní žáky. Společně jsme se opravdu hodně nasmáli a vzájemně se i přiučili mnoha novým hrám. Navíc za námi dorazil zkušený záchranář a skialpinista, který žákům ukázal výstroj do extrémních lavinových svahů, poučil žáky o chování v horách, o chování v případě lavinového nebezpečí a připomněl i zásady první pomoci. Věříme, že si žáci z hor odvezli mnoho krásných vzpomínek a nezapomenutelných zážitků. Pár fotografií přikládáme níže a na následujícím odkazu můžete zkouknout i video z LK: <https://www.youtube.com/watch?v=jU5XrlvI8QI>

ZÍSKÁNÍ FINANČNÍHO DARU NA SPORTOVNÍ NÁČINÍ A POMŮCKY

Z Nadace Koše proti drogám k podpoře sportování vranských dětí a nákupu sportovního vybavení jsme získali finanční dar ve výši 97 700,- Kč

Z něj škola zakoupila posilovací vozíky, Kin bally, posilovací lana, atletické překážky pro II. stupeň, dětské balanční podložky, nejmenší míče na házenou, florbalové hokejky různých velikostí s míčky, nové volejbalové míče, páčky na stolní tenis i s míčky a gymbally. Z nových sportovních pomůcek se už naši žáci v hodinách Tv radují.

CO DALŠÍHO SE VE ŠKOLE UDÁLO?

- Od listopadu opět započalo screeningové testování žáků a zaměstnanců naší školy na přítomnost nákazy COVID-19 (využili jsme jak metody PCR, tak testy antigenní), v souvislosti s tím pobýly v 5ti- 7mi denní karanténě téměř všechny třídy naší základní školy.
- Škola přihlásila naší krásnou zrekonstruovanou školní knihovnu do soutěže „Počin školních knihoven“ za rok 2021, kterou pořádá Národní Muzeum a knihovna J.A.Komenského.

- V listopadu proběhly čtvrtletní online konzultace na 1. a 2. stupni
- V prosinci vyrazila většina tříd na různé vzdělávací akce i mimo školu: některé třídy navštívily divadelní představení v pražských divadlech, vyrazily i do ZOO Praha, navštívily Muzeum v přírodě v Přerově nad Labem, jiné zase vyšly na předvánoční vycházky po okolí a v Praze, obdivovaly optické klamy v Muzeum iluzí
- Chlapci z 2. stupně reprezentovali školu na floorbalovém turnaji v Černošicích
- Do učebny 23 byl do relaxační zóny zakoupen nový koberec, chodby školy byly vybaveny relaxačním nábytkem pro odpočinek žáků během přestávek, nefunkční staré dataprojektory byly nahrazeny novými, zakoupena byla sada nových hudebních nástrojů ukulele
- Vzdělávací polepy byly instalovány na všechny schodiště ve škole (tentokrát nepravidelná slovesa v německém a anglickém jazyce, pádové otázky, převody jednotek, slovní druhy)
- Žáci 7. a 9. ročníků započali plavání v Dolních Břežanech (výuka Tv pro nedostatek vhodných prostor musí být v určitých dnech a hodinách přesunuta do bazénu školy Da Vinci)
- Školní klub a školní družina připravila v předvánočním čase pro děti krásný program (výroba perníčků, vánočních dárků a dekorací, promítání vánočního kina, vánoční jarmark pro žáky naší školy)

Tým ZŠ Vrané nad Vltavou

ŠKOLA JAKO MÍSTO, KDE JSOU DĚTI ŠTASTNÉ A SPOKOJENÉ.

Takové místo, kde se setkávají děti, mladí lidé v odpoledních hodinách, kde tráví svůj volný čas a ještě se mohou naučit hrát na nástroj, malovat, tančit nebo hrát divadlo. To je právě místo, které škola nabízí.

Ano, ve Vraném najdete všechny obory, hudební, výtvarný, taneční i dramatický. Pomalinku vznikají i malé soubory muzikantů a věřím, že i v budoucnu se podaří větší kapela nebo orchestr. Je zapotřebí si žáky vychovat a nejen žáky, ale i kolegy, kteří tyto soubory povedou a budou je vést s láskou a zaujetím.

Škola se posunula i v rámci technologií, tím zvládla a zvládá on-line vyučování. Během nařízených karantén se tedy i nadále běžně využívá možnost on-line hodin. Dětem a jejich rodičům za tento přístup moc děkujeme.

V prvním pololetí jsme i přes veškerá pandemická opatření nabídli řadu vánočních koncertů a třídní přehrávek.

Hned v novém roce jsme se sešli v kostele sv. Jiří, kde byla účast opravdu veliká a podle reakcí rodičů a spokojenosti žáků se koncert vydařil.

A aby toho nebylo málo, tak 22. 1. 2022, to je téměř magické číslo pro zapsání do historie, se uskutečnilo první taneční vystoupení v historii školy. Taneční obor byl totiž ve škole otevřen s účinností od 1. 9. 2020. Škola si za tímto účelem pronajala sál na Zbraslavi. Celé odpolední zkoušení a večerní vystoupení mělo krásnou atmosféru.

2. 2. 2022 se naše škola stala organizátorem soutěže MŠMT v sólovém a komorním zpěvu pro okres Praha – západ. Zde postoupila jedna žákyně v sólovém zpěvu a dvě žákyně v komorním zpěvu do krajského kola. Také ve hře na bicí nástroje máme tři postupy do krajského kola. Okresní kolo soutěže ve hře na dechové nástroje a v tanečním oboru nás teprve čeká. O úspěších našich žáků Vás budeme informovat na webu školy nebo ve výroční zprávě školy.

Všem tedy držíme palečky, ať se jim soutěžní vystoupení vydaří. A mají z něho hlavně radost.



Ve druhém pololetí pro Vás připravujeme celou řadu krásných koncertů a akcí. Škola se zapojí do ZUŠ OPEN v týdnu od 23. 5. do 26. 5. 2022, kdy proběhnou koncerty na všech třech pracovištích.

Další akcí bude „FESTOVNÍ JARO v ZUŠ“, které se bude konat v prostorách Papíren od 31. 5. do 10. 6. 2022. V těchto dnech proběhne Bicí Fest, Sax Fest, Tanec Fest a výstava výtvarného oboru. A další drobné koncerty školy. Určitě si každý vybere podle svého.

Talenty a přijímací zkoušky jsou pro školní rok 2022/2023 plánovány prezenční formou na pracovištích školy. Předpokládaný termín je polovina měsíce květen. Informace o přesném termínu a kritéria k talentovým a přijímacím zkouškám budou zveřejněny na webu školy začátkem dubna. Prosíme rodiče, aby si přečetli, co je obsahem vzdělávání v základních uměleckých školách. NENÍ to kroužek, kdy dítě dochází pouze na hudební nástroj. Je potřeba si uvědomit, že vzdělávání v základních uměleckých školách je finančně dostupné díky tomu, že jsou ZUŠky zařazeny do systému škol. Škola tedy musí mít podle RVP zpracovaný ŠVP a jeho plnění je pro žáky a studenty po přijetí ke studiu závazné. Úplata za vzdělávání je jen příspěvkem na provoz školy.

Zároveň bychom rádi poděkovali všem rodičům, kteří si našli čas a vyplnili nám náš průzkum. Došlé odpovědi a reakce zpracujeme a rádi Vás s nimi seznámíme. Velmi nás některé odpovědi potěšili a rádi zapracujeme na Vašich připomínkách.

Oceňujete možnost shlédnout záznamy z koncertů a akcí školy, které jsou umístěny na facebookových stránkách školy ?



● Ano
● Ne

Potěšilo nás mimo jiné i to, že jste rádi za možnost shlédnutí záznamů z našich akcí. Máme radost, že je možné záznamy ukázat i těm, kteří se na koncert třeba podívat nemohou. Přejeme Vám všem jen to dobré a těšíme se na setkání na našich akcích školy.

Vaše ZUŠ

STARÁ ŠKOLA

Milí přátelé a příznivci Staré školy,

letošní podzim a zima byly u nás ve Staré škole nabitě zajímavými akcemi, na kterých jsme se s mnohými z vás potkali. I díky vaší podpoře jsme mohli během podzimu realizovat projekt **Dejme stopku plýtvání vodou**. V rámci projektu se ve Staré škole uskutečnily interaktivní výstava, odborná beseda a přednáška. Děti se zapojily do tematické hry o vodě a seznámily se s životem ve vodě pod mikroskopem.

Adventní čas nám přijímala **bosenská zpěvačka Aida Mujačić**. Její vystoupení pod širým nebem na zahradě Staré školy mnohým z vás rozjasnilo stříbrnou adventní neděli.

Také jsme se společně podívali do historie, vícero z vás se naučilo hledat v matrikách, případně zjistilo více informací o svých předcích. To vše v rámci přednášky **Jak si vytvořit rodokmen**



a rodovou kroniku.

A tady je malá ochutnávka akcí, které pro vás na jaro připravujeme:

Všechny děti, které rády tvoří, se mohou zapojit do výtvarné dílny Knižní ilustrace pro rodiče s dětmi s autorkou Dějin udatného českého národa, Lucii Seifertovou. Připravujeme už 20. 3.! Na květen pro vás připravujeme opět burzu rostlin a také naši tradiční **Benefici!** Pevně věříme, že v letošním roce už ji bude možné realizovat a že se s vámi setkáme na zahradě Staré školy 22. 5. 2022. Můžete se těšit na bohatý program a podrobnosti už brzy!

Další akce postupně zveřejňujeme, sledujte náš web a FB.

Pravidelně u nás můžete navštěvovat např. **Cvičení s Tomášem, Anju jogu, English and her little friends, Píditanečky s Myškou Tanečnicí, Mimi hrátky s Modrou liškou, Univerzitu 3. Věku, Hernu pro rodiče s dětmi či Výtvarku s Modrou liškou.**

Přijďte k nám někdy na kávu, čaj s přáteli, na přednášku či jiný program. Kavárna otevírá každou neděli od 16 hod., pokud není uvedeno jinak. Nebo se zastavte pro knihu do naší místní Knihobudky u nádraží.

Přejeme Vám rozkvetlé a voňavé jaro ve Vašich projektech i zahradách.

*Váš spolek Stará škola.
www.stara-skola-vrane.cz*

SENIOREK

Podzim 2021 nám moc nepřál v našich aktivitách. Ale přesto jsme stačily popřát několika kamarádkám k narozeninám. S Kristiánem jsme prošli část Žižkova a Vinohrad. Proběhla instruktáž a školení o digitální gramotnosti seniorů. Sešly jsme se v Klubu, kde na nás čekal Ježíšek. Navštívily jsme děti v Mateřské školce s dárečky. Po dlouhé době nás přivítalo Kaškovo divadlo na Zbraslavi. Distančně jsme zvládly i Česko zpívá koledy 2021.

A je tu rok 2022 a my se těšíme, že se nám podaří uskutečňovat náš plán činnosti. První letošní akcí byla Tříkrálová sbírka, podařilo se nám do naší kasičky vybrat cca 3 000 Kč. Máme radost. Zúčastnily jsme se besedy s paní Hankou Púllovou o jejím putování Španělskem – Camino. Navštívila nás obecní policie a dozvěděly jsme se mnoho zajímavých informací, jak se máme chránit a být opatrní, čemu se vyhýbat. Naše kamarádka paní Jitka Vrbová se s námi podělila o radost se svými panenkami- miminky. Vrátily jsme se do mladých let a poradovaly se s miminky. V Divadle studio 2 jsme shlédly DUETY s Monikou Absolonovou a Filipem Blažkem. Doporučujeme. Vyrazily jsme na výlet vlakem do Zruče nad Sázavou a Kácova. V Klubu jsme oslavily svátek sv. Valentýna. Všude jsme měly srdíčka. Láska kvete v každém věku.

Naše kamarádky z neziskovky Mezi námi nás vyzvaly, abychom vytvořily masky a tak jsme vytvořily a rovnou stylové – koronavirové.

V Divadle na Fidlovačce nás čekaly „Jeptišky“. Představení jsme viděly na druhý pokus. V prvním termínu se nekonalo pro nemoc herců, ale povedlo se a užily jsme si veselí s jeptíškami. Zajímáme se o všechno v naší republice, ale i o dění ve světě. Proto jsme se zapojily do charitativní sbírky a poslaly jsme potřebné věci na Ukrajinu.

Čeká nás mnoho dalších společných akcí, na které zveme i Vás všechny.





Opět se vydáme na vycházky po Praze s Kristiánem. Ještě nás čeká instruktáž digitální gramotnosti seniorů. V našem věku nás někdy zklame paměť a tak se pustíme do Hrádek s pamětí. Čekají nás divadla, kino, cestování, ale i zahradničení. Podíváme se na sukulenty.

SENIOREK letos oslaví již 15 let své existence. Tuto důležitou událost patřičně oslavíme. Seniorek přeje všem krásné jarní dny a v radosti prožité svátky velikonoční.

SENIOREK

VÁNOCE V KOSTELE SV. JIŘÍ A DOBA COVIDOVÁ.

V úvodu jen stručná rekapitulace činnosti Sboru sv. Jiří a koncertů Vranského hudebního jara. Koncertně jsme vystoupili naposled 3. 1.2020 v sále restaurace SPARK v Jilovišti na pozvání tamního okrašlovacího spolku. V následující neděli 5. 1. jsme zpívali na mši v kostele sv. Václava v Dolních Jirčanech. Rok 2020 měl být pro náš sbor jubilejní – 25 let činnosti a tedy jsme předpokládali jarní slavnostní koncert. Bohužel přísná epidemiologická opatření zamezila jak zkouškám, tak i konání koncertu. Je zbytečné popisovat celé období covidu – přes postupné naděje jsme nakonec činnost sboru ukončili o Vánocích 2021, kdy jsme ve zhruba polovičním obsazení zazpívali při štědrovečerní půlnoční bohoslužbě. 26. 12. místo obvyklého vánočního koncertu jsme si zazpívali opět v omezeném počtu na kůru spolu s návštěvníky v době, kdy byl kostel zpřístupněn k prohlídce instalovaného Betléma. Návštěvníci nečekaně přispěli finanční částkou, která byla následně přidána do Tříkrálové sbírky. Toto vystoupení tedy můžeme považovat za závěr čtvrtstoletí působení Sboru sv. Jiří ve Vraném.

Ale v adventním a vánočním období v našem kostele kromě pravidelných nedělních mší se uskutečnilo i několik dalších akcí. Z iniciativy mateřské školky U rybek se 10. prosince konalo vystoupení divadélka Pruhované Panenky. V programu „Vánoční putování s anděly“ účinkovaly dvě loutkoherečky, jako andělé Gabriel a Michael s loutkami, které provedly děti třemi etapami adventu: Mikuláš, cesta Josefa a Marie do Betléma a Narození Ježíše. Bylo to krásné představení pro pochopení malých dětí, o čem jsou Vánoce.

6. ledna na svátek Zjevení Páně – Tří králů se kostel zaplnil hned dvakrát. Dopoledne návštěvou dětí ze všech mateřských školek ve Vraném. Za doprovodu varhan si zazpívaly jim známé koledy a pak si prohlédly betlémskou scénu místních Jesliček. Všechny děti si přinesly i peníze do kasiček Tříkrálové sbírky. Večer v 18 hod. se pak konal Novoroční tříkrálový koncert žáků ZUŠ Vrané. Vystoupení připravili se svými žáky učitelé ze všech pracovišť – Vraného, Jílového a Davle. Kromě sólistů na něm vystoupily i dva komorní pěvecké soubory. Krásný zážitek pro návštěvníky – převážně rodiče účinkujících. I ti přispěli na Tříkrálovou sbírku.

K výše několikrát zmiňované Tříkrálové sbírce patří ještě poděkování. Protože u nás není zažito pochůzkové koledování dětí, byly v obci rozmístěny čtyři zapečetěné pokladničky na těchto místech: klub Seniorek, lékárna/zásilkovna, drogerie/zásilkovna a kostel. Celkem bylo vybráno pro účely Charity 13 059 Kč. Správcům pokladniček a všem dárcům, kteří takto přispěli pro-

střednictvím Charity potřebným lidem, patří velké poděkování. A samozřejmě i přání zdraví a Božího požehnání do tohoto roku 2022 jim, jejich rodinám i vám čtenářům.

Alfa

KVĚTINY LUCIE

Draží přátelé,

ráda bych vás pozvala na znovuotevření svého obchůdku Květiny Lucie. Po dvou a půlletém dobrodružství se svou dcerkou se již vracím a velice se na vás těším.

Otevřeno je od 1.2. 2022 a jako novinku pro milovníky nebo jako dárek máme přes 20 druhů výborných jihomoravských vín z vinařství Krist, které jsou rovněž nově k prodeji.

Dále se můžete těšit na řezané a hrnkové květiny, pokojové květiny, bytovou dekoraci, svíčky a mnoho dalších doplňků.

Dále děláme: narozeninové kytice, svatební kytice a komplet výzdobu na svatby, smuteční vazbu, originální kytice a mnoho dalších.

Facebook stránky: Květiny Lucie

Tel: 731 811 146

Otevírací doba:

Pondělí - pátek

10:00-15:00, 15:30-18:00

Od 15:00-15:30 h PAUZA

SO 10:00-12:00 h



Budeme rádi, když nás navštívíte a těšíme se na vás

Vaše Květiny Lucie

NOVINKY Z „TATRANU“

Vážení příznivci vranské kopané,

zimní pauza je pro fotbal vždy velmi dlouhá a proto jsme rádi, že jarní část fotbalové sezóny je za dveřmi. Na mistrovská utkání jsme velmi nažhaveni a ani během zimy jsme nelenili a nezanedbávali přípravu.

Věříme, že epidemiologická situace bude příznivá a my se společně, již za necelý měsíc, sejdem na vranském Tatranu!

A-TÝM

Naše A mužstvo po dvou měsíční odmlce zahájilo 1. února zimní přípravu. Všichni hráči se prvního tréninku nemohli dočkat, neboť přes Vánoce jim bylo po fotbale velmi smutno. Nepochybně některým hráčům přibýlo i nějaké to kilo na postavě navíc... V průběhu zimní přípravy čeká hráče soustředění v Krkonoších, kde budou nabírat kondici, současně stmelovat partu a utužovat týmového ducha. Dále jsou naplánována přátelská utkání, která prověří připravenost týmu na sezónu. První mistrovské utkání jarní části sezóny je naplánováno na sobotu 26.3, kdy se SKV utká na Tatranu proti celku z Průhonice. Všichni pevně doufáme, že se A-týmu podaří napodobit skvělé výkony z první poloviny soutěže a v závěru sezóny budeme slavit vytožený postup do vyšší soutěže. Na podzim jsme se mohli opřít o obrovskou podporu našich fanoušků. Tato podpora pro nás byla hnacím motorem a velkou motivací vítězit. Věříme, že si během jara najdete na naše utkání čas a přijdete nás v hojném



počtu podpořit.

Během domácích utkání pro Vás budeme mít velkou řadu překvapení!

VRANSKÁ MLÁDEŽ - HLEDÁME NOVÉ MLADÉ NADĚJE

Ani naše mládež nezahálela a během zimní pauzy intenzivně trénovala. Tréninky dětských družstev po celou zimu probíhali dvakrát týdně v tělocvičně ve Vraném nebo v Lipencích. Během tréninků děti pravidelně zdokonalují svoji techniku, hrubou motoriku, hrají dovednostní soutěže a mnoho dalšího.

I nadále pokračuje fotbalový nábor, především do naší nejmladší přípravky (ročníky 2015 – 2016). Pokud má Vaše dítě rádo pohyb a týmové hry, neváhejte a přijďte si s námi zatrénovat! Třeba je fotbal zrovna to, co pro Vaše dítě hledáte. Trénujeme každé úterý a čtvrtek od 17h.



**FOTBALOVÝ
NÁBOR
POKRAČUJE!**

ČEKÁME JEN NA TEBE!

**VŽDY V ÚTERÝ A VE ČTVRTEK
OD 17 HODIN
V AREÁLU SK VRANÉ NAD VLTAVOU**

**KONTAKTNÍ OSOBA: Jaromír Sojron, trenér.
tel: 606 660 756, e-mail: info@sk-vrane.cz**

KLUBOVÝ FANSHOP HLÁSÍ NOVINKY!

Během zimních měsíců neusínáme na vavřínech a snažíme se pro naše fanoušky a příznivce připravit řadu novinek. Těmi posledními novinkami, které jsme na přelomu roku představily, byly kulichy a šály v klubových barvách. V našem fanouškovském sortimentu naleznete například minidres do auta, klubový dres nebo sportovní vak. Během března představíme klubové kšiltovky, na jejichž podobě v poslední době usilovně pracujeme. V případě zájmu neváhejte a navštivte náš fanshop na webových stránkách www.sk-vrane.cz!

Pokud si nechcete nechat utéct žádné novinky z dění

v klubu, neváhejte navštívit naše webové stránky www.sk-vrane.cz nebo naše sociální sítě: FACEBOOK - SK Vrané nad Vltavou nebo INSTAGRAM – SKVRANE.

Brzy na viděnou na vranském fotbale! #vrany-jehvezda

*Za SK Vrané nad Vltavou, z.s.
David Balling, předseda klubu*



Rozpis zápasů - A-tým

III. třída sk. A - jaro 2022

Datum a čas	Kolo	Domáci	Hosté
So 26.03.2022 15:00	14	Vrané	Prácheň B
Ne 03.04.2022 16:30	15	Blatná B	Vrané
So 09.04.2022 16:30	16	Vrané	Vertice B
So 16.04.2022 17:00	17	Dvůr	Vrané
So 23.04.2022 17:00	18	Vrané	Černošice
So 30.04.2022 17:00	19	Vrané	Radčice
So 07.05.2022 17:00	20	Okrouhlo	Vrané
So 14.05.2022 17:00	21	Vrané	Přelovice
So 21.05.2022 17:00	22	Křtiny	Vrané
So 28.05.2022 17:00	23	Vrané	Blatná B
Ne 05.06.2022 17:00	24	Jesnice B	Vrané
So 11.06.2022 17:00	25	Vrané	Všenory
So 18.06.2022 17:00	26	Hradištko	Vrané

Rozpis turnajů - mladší příprava

Okresní přebor sk. O - jaro 2022

Datum a čas	Kolo	Hosté
09. 04. 2022 od 10:00	3	Dobřichovice
23. 04. 2022 od 10:00	4	Vrané

01. 05. 2022 od 10:00	5	Stěchovice
07. 05. 2022 od 10:00	6	Dobřichovice

Rozpis zápasů - starší příprava

Okresní přebor sk. B – jaro 2022

Datum a čas	Kolo	Domáci	Hosté
03. 04. 2022 od 10:00	11	Vestec B	Vrané
10. 04. 2022 od 10:00	12	Vrané	Pskry
17. 04. 2022 od 10:00	13	Vestec C	Vrané
24. 04. 2022 od 10:00	14	Vrané	Hradičko

KNIHOVNA

Vážení čtenáři a návštěvníci knihovny,

v prosinci a lednu jste mohli vidět v naší knihovně krásnou výstavu betlémů od paní Jany Dlouhé a pana Jana Rody ze Spolku českých betlémářů. Bohužel kvůli přetrvávajícímu koronaviru se nemohla uskutečnit slavnostní vernisáž a zahájení výstavy s autory za hudebního doprovodu dětí z místní základní umělecké školy. Na výstavu se přišlo podívat mnoho občanů z Vraného i z okolí, dětí z obou mateřských škol, školního klubu a z prvního stupně základní školy. Mezi návštěvníky byla i paní, která přijela strávit vánoce do Česka až z Anglie. Věříme, že se tato akce bude moci zopakovat a vznikne hezká vánoční tradice. Chceme tímto moc poděkovat oběma autorům výstavy i všem, kteří se přišli podívat.

V lednu se také konalo velmi poutavé povídání paní Hanky Púllové o Svatojanské cestě pěšky napříč Španělskem. Byla velmi ochotná nám všem zodpovědět všetečné otázky ohledně jejího mnohasetkilometrového putování, při kterém navštívila hodně zajímavých míst a především potkala mnoho nových přátel. Stala se inspirací pro některé z posluchačů. Děkujeme, Hani. Zároveň v knihovně proběhla i Tříkrálová sbírka.



*Těší se na Vás vždy v úterý
knihovnice Eva Šustová a Jana Janauerová*

NOVÉ KNIHY V OBCNÍ KNIHOVNĚ VE VRANÉM NAD VLTAVOU KNIHY PRO DOSPĚLÉ:

EBEN, Marek: Myšlenky za volantem – soubor sloupků laskavého čtení, které autor píše do časopisu;

ZIBURA, Ladislav: Prázdniny v Evropě – mladý muž se vydává projet stopem Evropu, aby poznal všechny zvláštní lidi, kteří dosud berou stopaře. Kniha kromě humoru přináší také fakta a zajímavosti o nejrozsáhlejší kontinentu světa;

ZIBURA, Ladislav: Prázdniny v Česku – mladý spisovatel cestuje po Česku na lodi, autem, pěšky a na oslu. Objede Česko kolem dokola a konstatuje, že je u nás opravdu hezky. Navštívíte

všech 14 českých krajů a načerpáte tipy na vlastní výpravy;

GOTT, Karel: Má cesta za štěstím – pro všechny příznivce této velké osobnosti naší hudební scény;

PADEVĚT, Tomáš: Carmen, skutečný život Hany Hegerové – autor psal paměti o největší česko-slovenské šansonierce, které směl uveřejnit až po její smrti;

NEČAS, Lubomír: Příběhy z druhého břehu – konec je vždy začátkem něčeho nového, skutečné životní příběhy lidí v této knize jsou silné a autentické;

HINDRÁKOVÁ, Hana: Můj africký příběh – putování autorky v Keni;

LUSTIG, Arnošt: Vlny štěstí Arnošta Lustiga – první výbor z dosud nepublikovaných rozhovorů a rozhlasových relací z let 1953 - 2010;

FOUSEK, Josef: Z omšelého saka – nový výbor textů populárního autora ukazuje, že vlídnost, láska a tolerance ještě nevymizely;

LABUDOVOVÁ, Ema: Lada u ledu, Tapetář – Ladin zápas s poruchou příjmu potravy a příběh dvacetiletého Irvinga, který žije v Manchesteru v 50. letech, za který byla autorka nominována na Magnesium Literu a vyhrála Literární cenu Knižního klubu;

MENDĚL, Jan: Uprdelismus – jak se naučit věci okolo nevnímat vážně a umět se povznést a docílit osobní svobody;

KOPECKÁ, Martina Viktorie: Deník farářky – o životě mezi nebem a zemí. Velmi dobrá kniha o životě a názorech farářky;

KOLÁŘ, Pavel: Posilování stresem – celosvětově uznávaný fyzioterapeut a odborník na celostní medicínu;

ACEVEDO, Elizabeth: Se špetkou skořice – středoškolačka Emoni se stará o malou dcerku a pomáhá ji milovaná babička;

PAVLÁSEK, Lukáš: Soutěž jedlíků – Humorně laděné příhody v 18 povídkách;

ĎURANOVÁ, Mária: Tajemství tří žen – nenáročný příběh tří žen /matky a dvou dcer/, z nichž každá má svá tajemství. Velmi oblíbená autorka ve slovenských knihovnách;

UHRIN, Roman: 77 inspirací pro zdravý život včetně zdravých receptů 40 zdravotních studií a informací o léčivých potravinách;

THOMAS, Alena: Děláme si to doma sami – domácí kosmetika, drogerie a lékárna;

FUČÍKOVÁ, Renáta a kolektiv: Dobrých 100 – nejlepší okamžiky sta let republiky;

WIKING, Meik: LYKKE – tajemství nejšťastnějších lidí na světě;

MORNŠTAJNOVÁ, Alena: Tiché roky – osudy jedné rodiny v průběhu českých novodobých dějin;

HARTL, Patrik: 15 roků lásky – román vypráví o všem, co musel Aleš zvládnout, aby se s láskou naučil žít;

KUTROVÁ, Lucie: 151 dní Pacifickou hřebenovkou – o holce, která je odhodlaná jít za svým snem a projít Pacifickoú Crest Trail, dle spousty lidí nenáročnější dálkovou pěší trasu na světě, vedoucí od mexických až ke kanadským hranicím přes Kalifornii, Oregon a Washington/4300 km/;

KLEVISOVÁ, M: Čekání na kocoura a Kocour z Montmartru – povídky o kočkách a jejich lidech, druhá sbírka povídek o kočkách;

KOCÁB, Michael: Vabank 1989-1991 Sametová revoluce, odsun sovětských vojsk;

PALÁN, Aleš a ŠIBÍK, Jan: Raději zešítel v divočině – setkání s šumavskými samotáři;

OBERMANNOVÁ, Irena: Babička – kniha o stárnutí, mládnutí a sexu, sdílení silných ženských emocí;

LUKÁŠKOVÁ, Markéta: Panda v nesnázích – příběh o jednom hrdinském činu, který změnil osud několika generací;

CLOWER, Will: Jezte čokoládu a zhubněte;

VONDRUŠKOVI, Alena a Vlastimil: Průvodce českou historií – vesnice – život v našich zemích od vzniku českého státu do počátku moderní doby;

KNÍŽKY PRO DĚTI A MLÁDEŽ:

BŘEZINOVÁ, Ivona: Ďapka, kočka stěhovací – Ďapka každý týden mění pelíšek a putuje s Pétou, která je ve střídavé péči;

KROLUPPEROVÁ, Daniela: Zprávy z pelíšku a Vánoční tramvaj – Pro nejmenší čtenáře příběh o radostech i strastech psího života a malý Vítá se těší na Ježíška a na tatínka, který se vrací z ciziny;

AMORY, Cleveland: O kocourovi a bručounovi – dobrodružství, které potěší milovníky zvířat;

LINDGRENOVÁ, Astrid: Skřítek Nils – osm příběhů o dětech, které se přátelí se skřítky i s princeznou;

WILTSHIRE, Alex: Mobestiář – životní dílo odborníka na moby;

KAHOUN, Jiří: Pidibabka z Brd – půvabné propojení reálného příběhu s pohádkovými bytostmi;

PREUSSLER, Otfried, Anděl v kulichu – sedm příběhů nás zavede do Jizerských hor, kde malý Felix ztratí pruhovaný kulich;

GEBHARTOVÁ, Vladimíra: Říkadla a hry pro nejmenší;

GRAVELOVÁ, ělise: Klub přátel hub – procházka lesem a hledání nejkrásnějších, nejpodivnějších a nejlegračtějších hub;

BŘEZINOVÁ, Ivona: Řád sladkého sněhuláka – zvládne Přemek žít s cukrovkou a získat zasloužený řád? Chce být slavným karatistou;

HUNT, Ben: Zlatá kniha indiánských řemesel, tradic a umění;

HETMEROVÁ, Alexandra: Včera a dnes, jak se dříve bydlelo – „Otevři okénko a nahlédni do minulosti“;

JEREMIESOVI, Christian a Fabian: Poldík a Pavlík, párty u tučňáků – babička Tučňáková slaví 90. narozeniny a to je důvod k oslavě.

Otevírací doba v knihovně:

Úterý: 15 – 18 hodin

HISTORIE

Z KRONIKY OBCE VRANÉ NAD VLTAVOU

ROK 1960 - pokračování

ŽELEZNICE

V roce 1960 se zaměstnanci stanice umístili na druhém místě v celodrážní socialistické soutěži. Toto velmi pěkné umístění bylo odměněno čestným uznáním Správy pražské dráhy II. stupně a peněžitou dotací Kčs 1.100,-.

ŠKOLSTVÍ

Základní devítiletou školu ve Vraném vede ředitel Václav Příbyl s následujícím učitelským sborem: Marie Škatulová, Anna Havelková, Božena Jedlová, Věra Zemanová, Jan Škatula, Irena Halvová, Božena Brunová, Jarmila Hlavsová, Květoslava Skřivanová, Božena Cucová, Věra Hegerová, Vlasta Šálená a skupinová vedoucí Eugenie Huideyová. Na škole dále učil Dr. Rudolf Plajner, Čabachová a vychovatelka v družině Zdenka Klazarová.

V tomto roce obdrželi veškerí žáci bezplatně všechny učebnice a pomůcky na základě rozhodnutí vlády.

Při škole byly ustanoveny tři zájmové kroužky a to technický, za vedení s. Langer, dřevařský vede s. Benedetti a turistický vede s. Cucová.

Ve školní stravovně bylo během školního roku podáno 34.346 obědů.

LIDOVÁ ŠKOLA UMĚNÍ

Na LŠU vyučovali 1 učitel z Vraného, 1 ze Zbraslavi a 4 z Prahy. 94 žáků bylo z Vraného a 112 z poboček.

LŠU uspořádala následující koncerty: dva ve Vraném, jeden v Čisovicích, jeden v Průhonicích, jeden v Rožmitále, tři v Praze, jeden ve Štěchovicích a jeden v Československém rozhlasu - ten vysílal koncert třikrát.

MATEŘSKÁ ŠKOLA

Mateřská škola je stále umístěna v restauraci u Šťastných za vedení ředitelky Voborníkové a učitelky Křivánkové. Podmínky v těchto místnostech jsou nepříznivé - není tekoucí voda a pro všechny děti je pouze jediný záchodek. Svačiny jsou donášeny a na obědy děti chodí do základní školy, kde jedí na chodbě. Zapsaných dětí 26.

ELEKTRÁRNA

Rok 1960 byl přípravou pro plánovanou generální opravu, která má být provedena v následujícím roce po dvacetipěti letech provozu. Rovněž se při generální opravě započne přebudováním elektrárny na plně automatický provoz, z kterýchžto důvodů si 25% zaměstnanců počalo zvyšovat kvalifikaci studiem na večerní průmyslové škole.

ČESKOSLOVENSKÝ SVAZ MLÁDEŽE

Během roku uspořádal svaz 22 výborových a 8 členských schůzí. Organizováno je 26 členů.

Na brigádách v papírně odpracováno 133 hodin a na výstavbě mateřské školy 33 hodin.

Značnou činnost vyvíjel foto kroužek, hraní stolního tenisu a 8 členů cvičilo na celostátní spartakiádě.

POŽÁRNÍCI

V tomto roce nebyl nucen požární sbor nikde proti požáru zasáhnout a jeho práce byla zaměřena na pokračování výstavby vlastní zbrojnice.

V roce 1912 byla založena knihovna sboru, která se letošním rokem likviduje za účelem sloučení s Lidovou knihovnou ve Vraném.

V příštím čísle časopisu rok 1960 uzavřeme.

Z.Křišťůvková - kronikářka

STRÍPKY Z HISTORIE

V letošním roce si připomeňme dvě půlkulatá výročí týkající se významných návštěv naší obce. Před 85 lety do Vraného přijeli, vlastně přípluli, **EDVARD A HANA BENEŠOVI**. Byla to tehdy velká sláva. Nikdy předtím, ani nikdy potom se nestalo, aby Vrané oficiálně navštívili prezident republiky a první dáma.

Přípluli z Prahy v pondělí 24. května 1937 parníkem Hradčany, aby si prohlédli zbrusu novou přehradu. Do Vraného pluli necelé dvě hodiny, během kterých jim někteří členové doprovodu podávali informace o stavbě přehrady a jejím provozu – např. Josef Václav Najman, ministr

průmyslu, obchodu a živností, Jan Dostálek, ministr veřejných prací, ale především Josef Bartovský, hlavní projektant vltavských přehrad. Ve Vraném je čekali a mávali jim obyvatelé Vraného a Skochovic a také shromáždění žáci čerstvě postavené nové školy. Cesta z parníku k elektrárně byla vyzdobena československými vlajkami, girlandami z chvojí a stromky v květináčích. Delegace si prohlédla elektrárnu a procházela kolem nových domů se služebními byty pro její zaměstnance. Poté se prezidentský pár a jeho doprovod vrátili na parník a pokračovali do Davle, kde si měli na tamním ostrově prohlédnout archeologické vykopávky bývalého kláštera, založeného v roce 999. Jenže návštěva ve Vraném se protáhla, blížil se večer, a tak byl program změněn. Parník proplul slavnostně vyzdobenou Davlí, kde ho rovněž vyhlíželo místní obyvatelstvo, u ostrova se otočil a vrátil se zpátky do Davle, kde prezident a první dáma z časových důvodů vystoupili a přесedli do auta. S ostatními pokračoval parník zpátky do Prahy. Před 75 lety, v pátek 9. května 1947, přijel do Vraného pražský arcibiskup **JOSEF BERAN**. V rámci tzv. generální vizitace navštěvoval v dubnu a květnu 1947 jednotlivé farnosti zbraslavského vikariátu. Den předtím, než přijel k nám, vykonal návštěvu modřanské farnosti. Malý drobný člověk s usměvavýma očima měl za sebou gestapácké výslechy v „pečkárně“, kde ho skopali tak, že mu trvale poškodili ledviny, pak věznění na Pankráci, v Terezíně a v koncentračním táboře Dachau, kde prodělal tyfus. Vědělo se, jak se choval statečně, spoluvězni vyprávěli, jak jim pomáhal a byl jim oporou, říkali mu Josífku.

Na jeho cestě po farnostech ho všude vítaly tisíce lidí, věřících i nevěřících, představitelé obcí, členové spolků, Sokolové, hasiči, skauti... Měl charisma a velmi vlídné a skromné vystupování. Všude odsloužil mši, biřmoval, zašel na hřbitov a k hrobům popravených a padlých, k pomníkům, pokud už stály, modlil se za mrtvé a snažil se utěšit pozůstalé. Navštěvoval nemocnice, sanatoria, ale také továrny, ve Štěchovicích si prohlédl přehradu. Měl krásné promluvy, kdy vyzýval lidi k svornosti a lásce, k víře v Boha a k lásce k vlasti. Zpívala se hymna. Lidé ho měli rádi, vážili si ho. Ve Vraném arcibiskup Beran odsloužil mši, biřmoval, pak sešel do papírny, kde si vše prohlédl a nechal si ukázat, jak se vyrábí papír. Provázeli ho ředitel papírny ing. Jiří Dobruský, dále ing. Břetislav Lohr a Václav Skřivan, jak je zachyceno na fotografiích. Pak se vydal na hřbitov a také k pomníku padlým, kde se tiše pomodlil. Z Vraného pak odjel do Zvole.

Rok po návštěvě Vraného už byla situace úplně jiná. Po převzetí moci komunisty v únoru 1948 začaly politické represe, zatýkání lidí komunistům nepohodlných. Arcibiskup Beran proti represím protestoval. Od 19. června 1948 ho Státní bezpečnost internovala. 25. července 1950 byl internován, stejně jako mnoho dalších kněží, řeholníků a řádových sester, také oblíbený mladý vranský farář Karel Boba. Byl to poslední farář, který žil na vranské faře.

Pavlaína Kourová

HISTORIE OBCE VRANÉ NAD VLTAVOU

Reprodukce pohlednice z roku 1900 zachycuje stojící vlak v železniční stanici Vrané nad Vltavou. Trať přes Vrané byla postavena v rámci úseku Modřany - Dobříš, na němž byl provoz slavnostně zahájen 22. září 1897. O tři roky později byl dokončen i úsek z Jílového do Skochovic, který byl budován jako poslední z celé čerčanské větve. Rokem 1900 se tak Vrané stalo přestupní stanicí mezi vlaky do Čerčan a do Dobříše.

Obec Vrané nad Vltavou se rozkládá na pravém břehu Vltavy jižně od Prahy v kopcovitém terénu Středočeské vrchoviny. Nejnižší bod obce je v nejvýchodnějším cípu na hladině řeky u přívozu, 190 metrů nad mořem. Nejvyšším bodem je jižní strana na vrchu Chlumík, 330 metrů nad mořem. Kromě řeky Vltavy obcí protékají potoky Dubná, Dravkov a Zvolský. Obec

se skládá ze dvou historických osad, Skochovic a Vraného. Obě osady se připomínají již roku 993 v zakládací listině kláštera Břevnovského a to mezi statky, které klášteru při jeho zakládání věnoval k obživě kníže Boleslav II. Obě obce hospodařily odjakživa společně, jen společný název obce se měnil: Skochovice s osadou Vrané, Spojené obce Vran-Skochovic, Skochovice-Vrané. V současné době je správní obec a katastrální území Vrané nad Vltavou. Tento název byl zvolen hlavně proto, že v době volby pojmenování obce se nalézaly ve Vraném škola, poštovní úřad, nádraží, obecní úřad, četnická stanice, kino, papírna a elektrárna, kostel a fara. Ve Skochovicích byla jen hasičská zbrojnice a železniční zastávka.



Průmysl ve Vraném se datuje do roku 1407, kdy byl na Malé řece, rameni Vltavy, po pravé straně tehdejšího vranského ostrova, postaven mlýn s pilou. Roku 1836 mlýn koupil podnikatel Bohumil Haase, tiskař z Prahy, který ho přestavěl na papírnu. Tím se začala psát historie jedné z nejstarších českých papíren, jež byla uvedena do provozu roku 1838. Papír produkovaný zdejší papírnou se mimo jiné používal i pro tisk rakouských bankovek. Dále se vyráběly hlavně tenké tiskové a technické papíry, které se v pozdějších letech vyvážely do celého světa. Vznik papírny znamenal rozvoj pro celou obec. Jednalo se v podstatě o jediný významnější průmysl, který zde byl. Avšak v té době měla obec velice slabé spojení s okolním světem. Existovala v podstatě pouze jedna polní cesta z Vraného a to směrem na Zvoli. Druhým způsobem dopravy byla přeprava přívozem na levý břeh řeky Vltavy do Strnad, odkud se šlo dostat směrem na Zbraslav a Radotín atd. Poslední možností dopravy byla samozřejmě přeprava vory po řece Vltavě. Roku 1865 přibyl další způsob přepravy, kterým byla doprava parníky. Toho roku se totiž konala první jízda parníkem z Prahy proti proudu řeky Vltavy. Jízda skončila nepříliš šťastně už u Vraného, jelikož parníku došlo uhlí. Vzápětí, po doplnění paliva z místní papírny, najelo plavidlo na skálu, téměř se potopilo a pasažéři byli zpět ku Praze převezeni povozy.

STAVBA ŽELEZNICE

Na reprodukci pohlednice z roku 1916 je zachyceno křižování vlaků v železniční stanici Vrané nad Vltavou. Směrem do Prahy právě odjíždí osobní vlak. Na vedlejší koleji je vidět souprava pravděpodobně smíšeného vlaku do Čerčan nebo na Dobříš. Na pohlednici zaujme též prostor před nádražím osázený stromy.



Vzhledem k jisté odlehlosti Vraného bylo určitě pozitivní zprávou, že koncem 19. století bylo v plánu tudy vystavět jednokolejnou železniční trať z Prahy do Dobříše s odbočkou do Čerčan. Železniční trať přes Vrané byla budována v rámci 39,6 kilometrů dlouhého úseku z Modřan do Dobříše, jehož stavba byla zadána v listopadu 1895. O této události můžeme nalézt informace ve vranské farní kronice. Zde se můžeme v několika zápisech dočíst o průběhu stavby dráhy. V zápisu z roku 1895 se píše: „V roce tomto konečně po dlouhém měření a po dlouhých přípravách přikročeno ku stavbě dráhy z Modřan do Dobříše s odbočkou z Vraného do Červan a tím konečně dávné potřebě zdejšího kraje vyhověno. Trať sama vedena po pravém břehu Vltavy z Modřan přes zahradu Komořanského panství na Závist, kdež jest stanice. Ze Závisti vedena na zastávku Jarov, odtud tunelem 392 m dlouhým ku Vranému kol zahrady Pařízkovy za školou a za farou přes zádušní pozemky, dále přes zádušní pole, jež užívá řídicí učitel za hraní varhan ku „Reitschule“, kdež státi bude nádraží. Dále

jde kol Skochovice, za Skochovickými u Holubova překročí Vltavu a táhne se údolím ku Bojovům, vystoupí k Mníšku a na Dobříš. Odbočka na Čerčany u mostu za Skochovickými se odděluje, jde dále po pravém břehu Vltavy ku Davli, pak po pravém břehu Sázavy kolo Jílového do Čerčan.“

Zmiňovaný Jarovský tunel před Vraným od Zbraslavi byl v podstatě jedinou větší komplikací při stavbě trati z Modřan až do Vraného. Svou délkou 390 metrů se jedná o nejdelší tunel na celé trati (výše je sice uvedena délka 392 metrů, avšak podle oficiální kilometráže portálů, je tunel dlouhý pouze 390 metrů). Tunel byl proražen 7. října 1896, což je obdivuhodný výkon, jelikož celý tunel byl proražen za jeden a půl roku. Téměř o rok později byl dokončen celý traťový úsek z Modřan do Dobříše, k jehož slavnostnímu otevření došlo 22. září 1897. Ve Vraném byla vystavěna na zdejší trať poměrně velká stanice. Bylo to z toho důvodu, že v několika následujících letech měla sloužit jako odbočná pro navazující budovanou trať do Čerčan. Samotné odbočení však bylo naplánováno až na odbočce ve Skochovicích, avšak vranské nádraží bylo tím dopravním uzlem, kde se mělo přestupovat z dobříšských vlaků na čerčanské. K uvedení stanice do provozu jako přestupního uzlu došlo po dokončení posledního čerčanského úseku z Jílového do Skochovic, na němž byl provoz zahájen 1. května 1900.

Snímek z 22. května 2004 zachycuje nádražní budovu ve Vraném nad Vltavou. Jedná se o typizovaný typ 16/H, který se soby jeden z největších typů výpravních budov stavěl na nejvýznamnějších nádražích místních drah a nebo v tehdejších okresních městech. Fotografie zachycuje stav budovy před opravou v roce 2006.

Zprovozněním nové železnice se výrazně zlepšilo spojení Vraného s okolními obcemi, přičemž pro železnici byla zase velice významná přítomnost prosperující papírny v obci, která tak byla zdrojem pravidelných příjmů za přepravu. Papírna byla s vranským nádražím spojena vlečkou, která byla do



stanice zaústěna na skochovickém zhlaví stanice. Dopravní obslužnost Vraného byla podpořena ještě roku 1907, kdy byla otevřena nová okresní silnice mezi Vraným a Zvolí. Do té doby bylo silniční spojení možné pouze starou cestou na Zvolí nebo přívozem na Strnady. Vzhledem k tomu, že nádraží ve Vraném bylo vybudováno jako odbočné, patřilo k těm větším na trati. Kolejště stanice mělo celkem tři koleje, typizovanou nádražní budovu, dřevěné skladiště s kamennou boční rampou a dřevěné záchody i kůlny. Samotná nádražní budova byla typizována (typ 16/H) a soby jeden z největších typů výpravních budov se stavěla na nejvýznamnějších nádražích místních drah anebo v tehdejších okresních městech. Tento typ budovy byl vyprojektován podle datování výkresů již roku 1892 a zřejmě poprvé se realizovala roku 1893 na nádražích ve Volyni a v Prachaticích. Nádražní budova byla jednopatrová s podkrovím. V přízemí se nacházely dvě kanceláře, z nichž jedna byla současně výdejnou jízdenek. Dále zde byly čekárny, vstupní hala a schodiště do sklepa a do patra. V prvním patře se nacházely dva byty. V podkroví se nacházel další byt, dvě komory a půdní prostor. Obdobně typizované bylo i dřevěné skladiště vystavené nedaleko nádražní budovy. Pro zajímavost je vhodné uvést, že v projektových plánech nádraží můžeme nalézt i malou jednomístnou remízu pro lokomotivy s odpelňovací jámou a vodním jeřábem. Remíza měla být situována na skochovickém zhlaví stanice, na straně, kde stojí i nádražní budova.

ROZŠIŘOVÁNÍ STANICE

Fotografie z roku 1933 zachycuje obec Vrané nad Vltavou a železniční nádraží v jejím centru. V pravém dolním rohu snímku je možné vidět staveniště vranské přehrady. Ta byla budována v rozmezí let 1930 až 1936 jak první dílo z celé Vltavské kaskády. Vzhledem k neustálému růstu dopravy na železniční trati se postupně rozrůstala i železniční stanice. Z původní trojice kolejí bylo kolejiště rozšířeno na čtyři (cca kolem roku 1910). Současně



stoupal i význam stanice v osobní dopravě. Okolí řeky Vltavy a Sázavy totiž objevovalo stále více výletníků. S tím zřejmě souvisela i výstavba malého dřevěného kiosku, jež byl roku 1922 vybudován mezi nádražní budovou a dřevěným skladištěm. Tehdejší provoz ve stanici nám zachycuje zápis v Kőrbrův ilustrovaný průvodce po dolní a střední Sázavě z roku 1924. Zde se při cestě do Posázaví se doslova píše:

„Cestu z Prahy nastoupíme dráhou Pražsko-Modřansko-Dobříšskou. Po 1 hod. jždě z nádraží cí. Frant. Josefa staví vlak v obci Vrané se starobylým kostelíkem sv. Jiří, již r. 993 připomínaným, který až posud zachoval si původní sloh románský. U samého nádraží je továrna na papír, v níž vyráběn byl před finančním patentem z r. 1811 papír na tak zvané bankocedule. Nyní je závod moderně zařízen hlavně na výrobu papíru cigaretového a luxusního, jenž zejména do zemí východních se vyváží. Ve Vraném rozděluje se vlak pražský na dva díly. Přední díl jako vlak dráhy Dobříšské po malé přestávce za Skochovicemi přejíždí po mostě železničním na levý břeh Vltavy, kde za Měchenicemi mizí v údolí potoka bojanovického. Druhý díl, na vlak místní Posázavské dráhy přeměněný, po 10 min. čekání opouští nádraží zprvu po společné, za Skochovicemi však po vlastní koleji a přidržuje se stále pravého břehu Vltavy, míjí při ústí potoka zahořanského položenou zastávku Libřici, za kterou v nejbližších 5 min. zastavuje v nádraží Davelském. (Z Prahy celkem 1 hod. 39 m. jízdy.)“

Po velké a tuhé zimě (mrazy až 30 stupňů) nastalo v březnu 1940 rychlé tání, které přineslo velkou vodu a ledy silné až 1,5 metru. Ty následně zatarasily řece Vltavě cestu a způsobily povodeň. Byla zatopena celá spodní část Vraného a v nedalekém Jarově bylo odplaveno nebo zničeno na 75 chat. Snímek z této katastrofy zachycuje zatopenou vranskou obec u přívozu.



Jak je vidět zdejší krajina lákala pražské výletníky, což se odrazilo i v oblíbenosti nádražního kiosku. Ten byl tak roku 1928 rozšířen o další místnost. O dva roky později následovala další přestavba, při níž byl kiosek přeměněn na restauraci, byť stále šlo o dřevěnou stavbu. To se již psal rok 1930, kdy nastává další rozšiřování kolejiště stanice. U skochovicického zhlaví byla totiž vybudována nová kusá kolej (patrná na fotografiích z roku 1933), která byla později přeměněna na průběžnou kolej (v plánech stanice z roku 1937 je již zakreslena). Tím se stanice rozšířila celkem na pět kolejí. Důvodem ke stavbě nové kusé koleje bylo zřejmě zahájení prací na vranské přehradě.

SOUČASNOST NÁDRAŽÍ

Roku 2006 byly ve Vraném nad Vltavou opraveny budovy na vlakovém nádraží. Oprava se týkala jak nádražní budovy, tak budovy nádražní restaurace. Zároveň byly zbořeny staré dřevěné záchody (nově přesunuty do nádražní budovy) a kůlny. Místo nich byl vybudován malý

park. Zdejší obec tak získala opravdu výstavní vstupní bránu do města. Na koleji u nádražní budovy vyčkává motorový vůz 810.570, který se po příjezdu přípojných vlaků vydá na svou cestu do Dobříše. Snímek ze 4. července 2007.

V současné době patří vranská stanice k těm významnějším na lokalce. Její kolejíště se skládá z pěti kolejí, z nichž čtyři jsou dopravní a jedna manipulační. Ze skochoveckého zhlaví stanice ještě odbočuje vlečka do bývalých papíren, jež se však již řadu let nepoužívá. Zajímavostí, kterou můžeme najít v kolejíšti stanice, jsou výhybky se srdcovkou s litým středem – tzv. americké. Obdobné výhybky bylo možné nalézt ještě na zrušeném nákladišti v Prosečnici. Díky zániku papíren se stanice dnes téměř nevyužívá pro nákladní dopravu, která se v posledních letech omezovala pouze na pár vozů s uhlím pro místní prodejnu paliv. Ta však byla v roce 2008 zrušená a přestěhovaná na Zbraslav. Nádraží je tak dnes využíváno hlavně pro osobní dopravu. Díky tomu, že obec se nachází nedaleko Prahy, využívá jí hodně cestujících za cestou do zaměstnání. Je to dáno i tím, že zde jezdí poměrně velké množství vlaků. Zdejší cestující totiž mohou využívat služeb jak čerčanských, tak dobříšských vlaků. Je jistě zajímavé, že vlakem z Vraného v letním čase často cestují cizinci, hlavně Holanďané, kteří si oblíbili zdejší krajinu. K ubytování využívají služeb místních kempů, kde parkují své karavany. Z Vraného (případně z místní osady Skochovice) pak vyrazí na výlety do okolí a do Prahy.



Výpravní budova se nacházela dlouhou dobu ve velice zanedbaném stavu, což bylo dlouhou dobu trnem v oku jak pracovníků dráhy, tak občanům vranské obce. Hlavně díky iniciativě představitelů Vraného se v roce 2006 rozběhly práce na obnově nádražní budovy. Její oprava byla dokončena v červnu téhož roku, přičemž 29. června 2006 byla slavnostně předána do provozu. Předání se účastnilo několik zástupců obce Vrané, Českých drah a pražské Správy dopravní cesty. Všichni vyjádřili spokojenost nad tím, že se vranská nádraží stalo důstojnou vstupní bránou do obce. Oprava se však neodrazila jen na vnějším vzhledu budovy. V nádražní budově byly postaveny nové záchody, opravena čekárna, dopravní kancelář a pokladny. Současně s nádražní budovou byla navíc opravena i budova nádražní restaurace a zbořeny staré dřevěné záchody. Místo nich byl vybudován malý oplocený park s lavičkami, jehož centrem se stal pověstný vranský staniční hrad, dílo jednoho z bývalých zaměstnanců stanice. Vranské nádraží se tak stalo jedním z nejhezčích na celé trati 210.

STAVBA PŘEHRADY

Stavba přehrady se zdymadlem byla zadána na podzim roku 1930 a dokončena roku 1936, což znamená, že se jedná o nestarší velkou vodní elektrárnu na řece Vltavě. Zároveň se jedná o poslední článek dnešní vltavské kaskády (kromě modřanského jezu), což je soustava vodních děl na řece Vltavě. Dnes jde celkem o devět přehrad, které celkově produkují elektrický výkon až 750 MW. Hlavním účelem vranské přehrady je společně s později vybudovanou Štěchovickou přehradou vyrovnávání odtoku z celé soustavy přehrad vltavské kaskády, především k redukci odtoku z vodního díla Slapy. Nádrž vranské přehrady pojme 11,1 milionů metrů kubických

vody a její délka dosahuje 12 kilometrů na řece Vltavě a tři kilometry na Sázavě. Hráz přehrady má hradičí výšku 9,7 metrů a čtyři přelivná pole o šířce 20 metrů. U levého břehu se u hráze nachází jez a zdymadlo s dvěma plavebními komorami. Součástí hráze je vodní elektrárna, jejíž budova stojí na pravém břehu řeky a má klasické vybavení průtočné elektrárny. Kaplanovy turbíny mají výkon 2x 6,94 MW při průtoku 2x 75 kubických metrů za vteřinu.



Během stavby přehrady navštívila řada exkurzí (například i z Jugoslávie a Francie), jejichž složení bylo opravdu pestré (členové vlády, poslanci, studenti vysokých a středních škol atd.).

Roku 1935 byl z důvodu plánovaného zvýšení hladiny řeky Vltavy po dostavbě vranské přehrady o 2,75 metrů (dokončena roku 1936) zvednut ocelový železniční most mezi odbočkou Skochovice a stanicí Měchenice. Aby nedošlo k přerušení železniční dopravy na Dobříš bylo vedle stávajícího mostu vybudováno mostní provizorium, po němž byla doprava zajišťována. Jako při jiných obdobných stavbách té doby hrála při přepravě materiálu důležitou roli železnice. Tím však nemyslíme pouze posázavskou železnici, kterou se dopravovala část materiálu na stavbu přehrady, ale i úzkorozchodné drážky, jež byly postaveny přímo na staveništi přehrady. Zde se nacházelo téměř 19 kilometrů kolejí o rozchodu 600 mm (kolejnice typu 70/100 = 10 kg/bm). Na tomto kolejišti se pohybovalo celkem 165 plechových překlopných vozů o obsahu 0,75 m³, 80 skříňových plošinových vozů o obsahu 1 m³ a 61 překlopných skříňových vozů o obsahu 2 m³. Dopravu vozů zajišťovalo celkem šest lokomotiv, z čehož čtyři byly parní a dvě motorové. První lokomotivy byly třech výkonových kategorií, dvě s výkonem 60 HP (HP = koňských sil) a po jedné s výkonem 50 HP a 40 HP. Motorové lokomotivy byly provedeny jako benzinoelektrické s výkonem 20 HP a 25 HP.

Po dostavbě přehrady se realizovala prohrábka řeky Vltavy z Prahy do Vraného, čímž se měla zaručit splavnost řeky i při nejnižším stavu hladiny. Vytěžený materiál se používal pro úpravu břehů řeky a vysypání některých pobřežních komunikací (například silnice z Davle přes Měchenice na Zbraslav otevřená roku 1936). Při prohrábce došlo též k zasypání Malé řeky na Vltavě, čímž byl zrušen ostrov, který se ve Vraném nacházel u papírny. Vzduť hladiny Vltavy nad hrází o 8 metrů způsobilo, že bylo nutno v jezeře přehrady nasypat a opevnit břehy, zvýšit a upravit pravobřežní komunikace podél Vltavy i Sázavy, zajistit těleso železniční tratě, zdvihnout železniční most přes Vltavu u Měchenic a silniční most v Davli.

OD DOSTAVBY PŘEHRADY PO SOUČASNOST

Snímek z 19. května 2007 zachycuje město Vrané nad Vltavou fotografované z vrchu Homole. V místech, kde jsou na řece Vltavě vidět dvě lodě, se nachází starý vranský přívoz. Je to jeden z mála funkčních přívozů v naší republice, který je však pro Vrané velice významný. Spojuje totiž obec se zastávkou autobusu, jenž je situována na silnici z Měchenic na Zbraslav, vedoucí po levém břehu řeky Vltavy. Přes Vrané totiž moc autobusů nejzdí a proto je pro místní výhodnější využívat autobusů na druhém břehu řeky.

Dokončení stavby vranské přehrady mělo velký význam i pro život ve Vraném a okolních obcích. Rozvinul se zde silný stavební ruch, při němž byla postavena řada nových rodinných domů a rekreačních chat. Zdejší okolí se stalo silně vyhledávanou výletní destinací Pražanů, což se samozřejmě odrazilo i v cenách pozemků, jejichž cena silně vzrostla. Je možné, že i díky zvýšené atraktivitě oblasti se i majitel dřevěné nádražní restaurace rozhodl o její náhradě novou zděnou budovou. Ta byla postavena v roce 1936 a svou podobu si zachovala dodnes. Následovalo období relativního klidu, které bylo přerušeno až 2. světovou válkou. Válka se samozřejmě dotkla i provozu na lokálce, a to hlavně její čerčanské větve. Na ní byla od 18. června 1944 zastavena doprava v úseku Skochovice – Jílové. Tento úsek je totiž plný tunelů, z nichž některé byly využity pro vojenskou výrobu. Trať byla uvolněna těsně po skončení války, konkrétně 11. července 1945. Technické



zařízení z továren v tunelech bylo jako válečná kořist odvezeno Rudou armádou. Několik dnů stály nákladní vozy se zařízeními na nádraží ve Vraném, čehož využily „Vraňáci“, kteří velké množství náradí a nástrojů odcizili hlavně pro strojírné dílny papírny.

Pro zlepšení možnosti dopravy ve Vraném byla od roku 1962 vranskými občany v rámci akce „Z“ započata výstavba pravobřežní komunikace Vrané – Jarov – Zbraslav. Dílo bylo zakončeno slavnostním otevřením silnice v roce 1969. Vrané si tím hodně polepšilo, a to i proto, že v roce 1966 byl zrušen nákladní přívoznický prám vranského přívozu. Důvod jeho zrušení je poměrně kuriózní, jelikož samotný prám byl na břehu řeky neopravitelně zničen vojenským pásovým vyprošťovacím tankem. Ten zde budoval brod z betonových panelů, který sloužil jako náhradní pro vojenský brod u Zbraslavi. Oba byly zbudovány během velkého vojenského cvičení armád Varšavské smlouvy, které se pod názvem



Vltava konalo na podzim 1966 v jižních Čechách. Cvičení se zúčastnilo 78 tisíc vojáků naší armády, které doplnilo téměř 10 tisíc vojáků ostatních armád Varšavské smlouvy. Vojenský brod stál ve Vraném až do listopadu 1999, kdy se začalo s jeho demontáží, která byla dokončena v září roku 2000.

14. srpna 2002 došlo na vranské přehradě k vyrovnání hladiny nad a pod přehradou. Voda volně protéká pod zdviženými jezy. Dalšího dne již dochází k poklesu hladiny, což ve Vraném podnítilo přípravy na budoucí likvidaci následků povodně.

Rok 2000 se však zapsal do historie Vraného i podstatně smutnější událostí. Tou bylo úplné zastavení provozu papírny. V září toho roku byl zastaven provoz strojů, dělníci propuštěni a zbytek vyrobeného papíru byl ještě do listopadu téhož roku zpracováván na úpravárnách, převážně zahraničními dělníky. Kotelna byla v provozu, kvůli vytápění bytových domů, do dubna roku 2001 a pak byla definitivně odstavena. Některé prostory byly pronajaty převážně jako skladovací různým firmám, mnoho zpracovatelských strojů bylo demontováno a odvezeno

jinam. Budova mechanických dílen a mazutová kotelna byly prodány místní firmě. Zdrucující ránu dostala místní papírna při povodni v roce 2002, při níž byla zcela zatopena a výrazně poškozena. Bytové domy papírny byly poté prodány do soukromých rukou. Následně bylo zahraničním podnikatelem odkoupeno veškeré strojní zařízení papírny. Ten je nechal vybourat a odprodal je jako kovový šrot. K 19. dubnu 2006 pak došlo výmazu společnosti JIP – Papírny Vrané z obchodního rejstříku, což znamenalo definitivní konec papírenského průmyslu ve Vraném. Nyní se pro areál papírny hledá nové využití. Jeden z projektů počítá se zastavením areálu řadou obytných domů s hotelem, přičemž je uvažováno se zachováním některých původních budov. Jaký však bude skutečný osud, nám ukáže jen čas.

OD NAŠICH DOPISOVATELŮ

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA VYNESLA FINANČNÍ PROSTŘEDKY PRO POTŘEBNÉ

Milí přátelé,

rád se s vámi podělím o radost z výsledku Tříkrálové sbírky, která se na začátku roku 2022 uskutečnila i ve Zvoli. Sběrka v celé farnosti Praha - Zbraslav (kam patří i Zvole) vynesla krásných 113 094 korun, z toho ve Zvoli se vybralo 53 497 korun. V celorepublikovém měřítku vynesla Tříkrálová sbírka rekordní výsledek v podobě 139 milionů korun. Tyto peníze, jako každý rok, poslouží sociálním projektům podporující lidi v nouzi.

V naší obci se Tříkrálová sbírka konala již poněkolikáté a vždy s velmi dobrými ohlasy a také výsledky. Neobejde se ale bez vás, dobrovolníků. Ze srdce rád děkuji všem, kteří se jakkoli zapojili do organizace sbírky. Děkuji všem dospělým, kteří často překonávají svůj ostych, aby se nakonec setkali s přijetím a pochopením. Moc děkuji dětem, které s nadšením obešly přidělené ulice a obdržely od štědrých dárců příspěvek do pokladničky a také nějakou sladkost. Děkuji také všem, kteří finančně přispěli do sbírky a těm, kteří sbírku zabezpečili organizačně.

Tříkrálová sbírka ve farnosti Praha - Zbraslav

01	2 810,00	
02	1 110,00	
03	0,00	
04	0,00	
05	2 040,00	
06	1 824,00	
07	1 977,00	
08	1 625,00	
09	3 642,10	
10	0,00	
11	9 939,40	

12	2 530,00		
13	5 767,00		
14	4 178,21		
15	3 250,00		
16	0,00		
17	1 030,00	Vrané 13 059,00	
18	2 767,00		Lékárna / zásilkovna
19	2 183,00		Seniorek
20	7 079,00		Drogerie / zásilkovna
21	2 285,00	Kostel / sbor	
22	1 490,00		
23	5 275,00		
24	4 016,00		
25	10 931,00		
26	3 329,00		
27	0,00		
28	15 654,00		
29	5 342,00		
30	0,00		
31	4 921,00		
32	2 459,00		
33	3 641,00		
CELKEM	113 094,71	ŘKF - Zbraslav	

Pražská arcidiecéze celkem 3.013.210,- Kč

Velmi si vaší pomoci a ochoty vážím.

Přeji vám (navzdory všem těžkostem) mnoho krásných dní letošního roku.

Vladimír Hudousek – koordinátor Tříkrálové sbírky

POKRAČOVÁNÍ RODOKMENŮ – KŘESTNÍ JMÉNA

V minulém Zrcadle jsem psala o původu jednotlivých vranských rodů podle příjmení. Dnes bych se zaměřila na křestní jména, jaké naši předci dávali svým dětem.

Pokud čekáte jména, která jsou považována za staročeská, jako Bonifác, Pankrác, Bartoloměj, Kašpar, Zikmund, Přemysl, Prokop, Ctirad, Barnabáš, Kunhuta, Kordula či Apolena, zklamám vás. Nic takového se u nás v matrikách narozených nevyskytuje (bavíme se cca o 19. století a počátku století dvacátého). Naši předkové neoplývali moc fantazií a pořád dávali svým potomkům stejná křestní jména, většinou po dědovi, otci, strýci, po matce, babičce či tetě.

Prošla jsem rodokmeny lidí z Vraného a okolí a vypsalas si křestní jména více než tisíce osob. Jaká jména to byla? Výsledek je překvapivě jednoduchý.

V mužských jménech jednoznačně vítězí Josef (Josephus - v závorce uvádím i starší podoby daného jména). Toto jméno nesla téměř třetina mužů. Hned za ním jsou Jan (Johan) a Václav (Wenzel, Vaclaus, někdy psáno i Vácslav). Hodně četný je i František (Franz). Více než tři čtvrtiny novorozenců dostaly jedno z těchto čtyř jmen.

Dále v pořadí jsou Matěj (Mathias), Antonín (Anton), Vojtěch (Adalbert), Tomáš, Martin a Jakub, přičemž tato jména se vyskytují spíše na začátku devatenáctého století než později. Pár bylo Karlů, Aloisů, Rudolfů, sem tam nějaký ten Jiří a tím fantazie našich předků končila. Pokud byste čekali později oblíbená jména končící na -slav či -mil (Miroslav, Jaroslav, Ladislav, Stanislav, Bohumil) nebo dnes oblíbená jména Michal, Pavel, Petr, Lukáš, Ondřej, Filip, Adam v devatenáctém století se téměř nevyskytovala.

Situace mezi ženami je podobná. Velmi těsně vede Anna před Marií (Marya, Maria, Marina, Marin, Maryn). Více než polovina všech žen a dívek byla Anna nebo Marie. V těsném závěsu je Kateřina a čtvrtá v pořadí Barbora. Osm z deseti dívek narozených v našem okolí neslo jedno z těchto čtyř jmen.

Dále je v tehdejší pomyslném žebříčku Magdalena, Josefa, Rosalie, Dorota, Antonie, Františka. Najde se pár žen jménem Aloisie, Teresie, Alžběta, Ludmila či Emilie. Další jména jsou spíše ojedinelá.

Kde je dnešní Jana, Hana, Dana, Eliška, Lenka, Martina, Eva, Petra, Helena, Jitka, Zuzana, Alena nebo Pavlína? Snad na žádné z těchto jmen jsem ve svých rodokmenech nenarazila.

V naší rodině byl výskyt Marií ještě mnohem větší. Z mých čtyř prababiček byly tři Marie a jedna Anna. Od dědečka po prapraprapradědečka Havlíčka, pět generací v řadě, všichni Havlíčkové měli za ženu Marii. Až otec tuto řadu porušil.

Nepotvrdilo se mi, že by děti dostávaly jména po svátcích, na jejichž svátek se narodily. Pepíkové a Mařenky se rodili bez ohledu na datum. Marií sice bývalo v kalendáři víc, skoro každý měsíc byl nějaký svátek spojený s Marií, ale Josef rozhodně nebyl v kalendáři každý druhý týden. I když možná četnost Josefů vysvětluje, proč nejčastějším aktérem vtipů je právě Pepíček.

Nevím, nakolik těchto osm nejčastějších jmen platí i pro jiné oblasti, ale potkávám je hojně napříč celou zemí. Jen výskyt dalších oblíbených jmen je v jiných oblastech jiný. Například ve východních Čechách jsem zaznamenala více Vincenců, kteří byli později přejmenováni na Čenky, stejně tak Ignáců, později Hynků. Na jižní Moravě mě zase překvapil četný výskyt dívek jménem Apolonie, možná tam tehdy žila nějaká zámecká paní takového jména?

Inu, jiný kraj, jiný mrav.

Jiřina Vrabcová

TROCHU JINÁ VELIKONOČNÍ NÁDIVKA

Receptů na tuto tradiční velikonoční lahůdku je jistě spousta. Původní název „nádivka“ je od slova nadívat, tedy péct uvnitř něčeho, nejčastěji kuřete. Já však dělám nádivku zvlášť, na plechu. Ač jsem různých nádivek ochutnala spousta, ta moje v naší rodině stejně vítězí na celé čáře. Je třeba ji udělat co nejtenčí, aby se hodně propekla a byla křupavá.

Velikonoční nádivka by měla obsahovat něco zeleného, zkoušela jsem kopřivy, ale krom popálených rukou mi byly kopřivy chuťově odporné, ani listový špenát se neosvědčil, používám tedy zelenou petrželku, klidně celý svazek.

Peču ji na Velikonoční pondělí jako přílohu ke kuřeti s bramborovou kaší. Občas ji ale udělám jen tak, je výborná teplá i studená, třeba jako rychlá večeře.

Suroviny na velký plech:

5 vajec
5 rohlíků, mléko na pokropení
150 g hery nebo másla (používám heru)
cca 200 g (2 hrsti) celých nesolených loupaných mandlí
cca 200 g (2 hrsti) uzeného nebo anglické slaniny
zelená petrželka (hodně)
mletý pepř

Postup:

Rohlíky nakrájené na malé kostičky pokropit mlékem.

Oddělit bílky od žloutků a bílky ušlehat.

V jiné nádobě ušlehat heru se žloutky. Přidat namočené rohlíky, celé mandle, na kostičky nakrájené uzené nebo anglickou slaninu, petrželku a pepř. Není třeba solit, uzené i rohlíky už slané jsou. Promíchat, na závěr přidat ušlehaný sníh z bílků.

Rozetřít na plech v co nejtenčí vrstvě. Péct dozlatova na cca 200 stupňů asi 20 minut.

VELIKONOČNÍ SUŠENKY

Máte-li vykrajovací formičky velikonočních tvarů a malé děti, určitě se dobře zabaví při pečení těchto velikonočních sušenek. Jsou velice rychlé, snadné a velmi jedlé.

Na těsto je potřeba:

150 g moučkového cukru
75 g hery nebo másla (používám heru)
250 g hladké mouky
2 vejce
půl balíčku prášku do pečiva



Všechny suroviny smíchat a propracovat. Rozválet těsto a vykrajet libovolné tvary. Vložit pečicím papírem a péct asi 10 minut na 200 stupňů.

Z tohoto množství těsta jsou asi dva plechy.

Přeji vám dobrou chuť

Jiřina Vrabcová

RAJČATA

Narodila jsem se ve Vraném nad Vltavou, rok po skončení 2. světové války. Tolik jsem pospíchala na svět, že jsem se narodila mé mamince doma. Bydleli jsme u mamčinina strýce Rudolfa Zamrazila v prvním domku od nádraží, směrem k přehradě, v čp. 48. V té době ještě nebyly ve Vraném pojmenované ulice. Přesto se této ulici hanlivě říkalo „U sedmi zlodějů“. Domky se stavěly ve stejnou dobu a majitelé si prý navzájem kradli stavební materiál. Když mi bylo 11, dostali jsme větší a modernější byt hned vedle v čp. 307. Když jsem se vdala, bydleli jsme s manželem v papírenské svobodárně u přívozu. V té době jsme si už stavěli domek v ulici Pod Lesem. Všude, kde jsme bydleli, jsme měli alespoň malou zahrádku, třeba jen 2-3 záhonky. Vždy

jsme však pěstovali rajčata. Když jsme se přestěhovali do našeho domku, postavil můj muž i skleník. Sortiment pěstovaných druhů zeleniny, ovoce i květin se nám rozšířil. Jenže roky přibývají, síly a pomocníci ubývají. V obchodě je zelenina a ovoce k dostání po celý rok. Co však nelze nahradit, je radost z vlastních výpěstků, vůně a chuť právě sklizených zralých rajčat, třešní nebo malin.



Právě proto jsem si dnes vybrala popsat

zeleninu, která mě provází od dětství a kterou si můžeme sami vypěstovat – rajče.

Na poli se pěstují rajčata keříčková, na záhonech, ve skleníku nebo fóliovníku tyčková a na balkoně obojí.

Když se malé děti učí rozeznávat barvy, říkají: bílá jako sníh, žlutá jako pampeliška a červená jako rajče. Chyba! Rajče může být i žluté, oranžové, fialové, proužkované a dokonce i černé. Nejčastěji je však červené.

Rajče pochází z oblasti Peru, Ekvádoru a Bolívie. Zde je původní obyvatelé pěstovali už v 5. století před našim letopočtem. Do Evropy se rajče dostalo až po objevení Ameriky Kryštofem Kolumbem, nejdříve do Španělska, Itálie a jižní Francie, kde se již v 16. století využívalo jako zelenina. V dalších zemích Evropy bylo rajče zpočátku považováno za jedovatou rostlinu. Proto se podobně jako brambory pěstovalo nejdříve jako okrasná rostlina. Jako zelenina se plody rajčat v dalších zemích začaly užívat až v 18. století. U nás se pěstování rajčat rozšiřuje až od 20. století. V našich podmínkách je rajče jednoletá rostlina s bohatým kořenovým systémem. Je to rostlina teplomilná. Nesnáší ani krátkodobý pokles teploty pod bod mrazu.

Pro předpěstování sazenic používám výsevní substrát, který pro jistotu propařím při 100 stupních Celsia v troubě a tím ho zbavím zárodků hub, plísní a plevele. Druhý den nasypu vychladlý substrát do výsevních misek asi do poloviny. Hladítkem povrch substrátu urovnám a lehce utužím. Jako výsevní misky používám vysoké umělohmotné krabičky, ve kterých se prodává maso. Do dna těchto krabic vyřežu posuvným řezákem otvory, aby mohla přebytečná voda odtéci. Pod misky nalámu špejle a obojí pak položím na tácky. Semínka rajčat vysévám řídce do řádků, které jsou asi 5 cm od sebe. Semena opět trochu přitlačím destičkou a lehce zasypu substrátem. Zavlažuji rozprašovačem. Do rohů každé krabičky zastrčím špejli a nádobu i s táckem vložím do většího PE sáčku, který nahoře nad špejlemi zavážu gumíčkou. Oseté „pařeničky“ položím na okenní parapety. Každý den je kontroluji a podle potřeby rosím. Při teplotě kolem 25 stupňů Celsia vyklíčí semena za 7-10 dnů. Rostliny se mají pikýrovat, když mají 1-2 pravé listy do kelímků nebo sadbovačů s odtokovým otvorem. Loni jsem místo kelímků použila roličky od toaletního papíru. Na jedné straně jsem je 3x nastříhla a ústřížky ohnula dovnitř roličky. Vzniklo tím dno, na které jsem do 1/3 nasypala substrát, vložila sazenici a dosypala pod okraj roličky substrátem. Roličky jsem naskládala vedle sebe do původních krabiček a zavlažila. Semínka rajčat vysévám kolem svátku Josefa (19. 3.), vzešlé sazenice pikýruji cca za měsíc a do nevytápěného skleníku je sázím po „zmrzlých“, tj. po 15. 5., kdy už pomine nebezpečí ranních mrazíků. Přesazované rostlinky rajčat mají být asi 25 cm vysoké a měly by mít cca 8 listů. Vysazují se do sponu 50 x 50 cm. Vykopu podlouhlou jamku, do které nasypu hrst granulí koňského trusu a zaliji vodou. Až se vsákne, znovu zaliji a pak do

jamky položím rostlinu šikmo i s roličkou. Papír se namočí, rozloží v půdě, kořínky se vůbec nepoškodí a papírem prorostou.

Pak přihrnu zeminu ke stonku. Pokud se stane a sazenice rajčete je přerostlá, zasadím ji také šikmo, ale hlouběji a spodní listy, které by zůstaly v zemi, vyloím, aby nezahnívaly. Rajče totiž spustí kořeny i ze stonku a lépe roste. Na opačnou stranu, než jsou kořeny, zatluču do země tyčku nebo kovovou spirálu a k nim provázkem přivazuji stonky rajčat. Nejčastěji však rajčata vyvazují obtočením provázku kolem rostliny nahoru k silným šňůrám, které vedou nad rajčaty. Rajčata jsou samosprašná. Ve velkovýrobě se k opylování ve sklenících používají čmeláci. U drobných pěstitelů je dobré ve skleníku a pod folií dělat průvan a poklepávat na vijany (květenství rajčat), aby se uvolněný pyl dostal na blizny květů. Venku se o opylení postará hmyz a vítr. Rajčatům se musí vylamovat postranní výhony a nechávat pouze 1 hlavní výhon, aby rostlina byla silnější, plody rychleji zrály a okolí rostliny bylo vzdušnější.

NEJČASTĚJŠÍ CHOROBY RAJČAT

Černé skvrny na plodech – nedostatek vápníku.

Pohnojit plným hnojivem, například Cereritem, Kristalonem na rajčata nebo posypat zeminu rozdrcenými a suchými vaječnými skořápkami.

Plíseň bramborová – šedozelelé skvrny na listech i plodech.

Už od června stříkat opakovaně (3x po 10 dnech) systémovými postřiky, které se vpijí do rostliny. Později použít Kuprikol. Číst příbalové letáky, sledovat ochrannou lhůtu. Vztahuje se na dobu, kdy musí být rajče na rostlině, teprve pak se může sklídit a jíst. Prodávají se také bylinné výluhy na časté postřiky už od června. Jsou dotykové a nemají žádnou ochrannou lhůtu.

Domácí česnekový postřik

- několik stroužků rozdrceného česneku
- 1 l vroucí vody

Nechat louhovat přes noc, procedit přes husté sítko a přidat pár kapek rostlinného oleje. Ob den stříkat na rostlinu.

Černá rajčatová – listová houba, napadá zesponu spodní listy a šíří se nahoru. Vybarvuje se od žluté po skoro černou, až listy uschnou. Vzniká v husté výsadbě a při vlhku.

Ničí se stejně jako plíseň bramborová.

Prevence před chorobami

- ▶ nesázejte rajčata do blízkosti brambor ani na záhony, kde se v minulých letech pěstovaly brambory a papriky,
- ▶ rajčata nepěstujte blízko u sebe a tyčková vyvazujte,
- ▶ zalévejte přímo ke kořenům, ne na listy a raději ráno,
- ▶ vylamujte postranní výhony a spodní listy,
- ▶ pěstujte raději rané odrůdy, které dříve plodí,
- ▶ do blízkosti rajčat vysadte měsíček lékařský, bazalku a afrikány,
- ▶ pravidelně rajčata prohlížejte a ošetřujte proti plísni, houbám
- ▶ a živočišným škůdcům,
- ▶ listy napadené plísní nikdy neházejte na kompost, ale spalte.

Rajčata, která si vypěstujete sami doma, budou zdravější, chutnější a levnější než z obchodu. Pokud si netroufnete na pěstování, můžete si je koupit v zahradnictví nebo ve specializovaných řetězcích. Ostatní bude na vás. Můžete je pěstovat na záhonku, ve skleníku nebo fóliovníku, ale stačí vám i terasa nebo balkon. I tam se můžete těšit z rajčat, vypěstovaných v pytlí, velkém kořenáči nebo v samozavlažovacím truhlíku. Přeji vám hodně úspěchů!

Za ČZS Zdeňka Kosinová



LEGENDY ŽIJÍ; POSÁZAVSKÝ PACIFIK A POSÁZAVSKÁ STEZKA SLAVÍ NAROZENINY

Když se posadíte do vlaku směr Čerčany a kocháte se krajinou kolem řeky Sázavy, jízda je příjemná a zajímavá, ani se nechce věřit, že tento dolní úsek jednokolejné dráhy zvané Posázavský pacifik letos slaví už 125. výročí.

Nedávno proběhla rekonstrukce, při které byly dřevěné pražce nahrazeny betonovými, místo šroubovaných kolejnic se položily svařované, přibyla nová zabezpečovací zařízení, okolní rozeklané skály byly zabezpečeny ocelovými sítěmi a kamennými zábrany, přibyla moderní nástupiště i nové čekárny-přístřešky pro cestující, některé nádražní budovy jsou pěkně opravené (i když většinou již neplní svou původní funkci), ale některá nádraží bohužel dál chátrají. Doba, za kterou vlak urazí pětáctýřicetikilometrovou vzdálenost, se zkrátila o deset až dvanáct minut.



Hlavně na jaře a na podzim, kdy se ještě do přírody nehrne tolik výletníků, cestu svým muzicírováním zpříjemňují pravověrní trampové, kteří mají u Sázavy tradiční osady. V letní sezoně je pak mezi pasažéry nejvíc Pražanů prchajících z velkoměsta na víkend či dovolenou. A po celý rok tuto lokálku využívají turisté, kteří z každé zastávky, z každého nádraží mohou nastoupit na pěší túru romantickou krajinou. Poměrně často lze potkat i lidi z dálky, kteří mají dráhu jako koníčka. Vozí s sebou velkou železniční mapu a za cíl si kladou projet všechny tratě v republice.

Také pro obyvatele některých sídel na trase je do práce do hlavního města výhodnější cestovat vlakem, protože silnice bývají ucpané.

VÝLETY ZA PRVNÍ REPUBLIKY

Oblíbeným cílem výletníků bylo Posázaví už za první republiky. Například jen na nádraží v Jílovém u Prahy se v roce 1930 prodalo 51 tisíc jízdenek. Hned vedle u lesa stál hotel Hrádek s restaurací, jehož majitel lákal hosty na čerstvý vzduch ve smíšených lesích, vlastní vodo-

vod, dva vodotrysky, rozsáhlou verandu a sklepy s americkou ventilovanou, devět metrů vysokou lednicí. Doporučoval nejen znamenitý smíchovský ležák, výborné plzeňské a procházky v přírodě, ale i písečnou koupel. „Zahrabávání vlastníma rukama do písku na slunci při samé řece uzdravilo již mnoho těžkých pacientů od reumatismu, hostce, ischias, nervosy a různých jiných nemocí,“ píše se v propagačním materiálu.

V roce 1935 do města o nedělích jezdilo až 15 vlaků. Hotel fungoval do 70. let minulého století a přibližně po stejnou dobu jezdily po trati parní vlaky.



Pro trať vinoucí se po úbočí sázavského kaňonu bylo nutné zbudovat množství mostů a tunelů.

POMOC ALPSKÝCH STAVITELŮ

Zhruba na úrovni Komořan začíná přibývat zeleně i značených turistických stezek. Není pochyb o tom, že (zatím ještě podél Vltavy) pomalu vjíždíme do atraktivní výletní oblasti. U Davle se dráha stáčí na jihovýchod proti toku Sázavy, která se právě na tomto místě vlévá do Vltavy. Blížíme se k úseku, který byl na konci 19. století pro stavitele velkým oříškem.

Pro trať vinoucí se po úbočí sázavského kaňonu bylo totiž nutné zbudovat množství mostů a tunelů. Nezákladnějšími pomůckami přitom byly v té době krumpáč, lopata a trhavina, kterou se prorážela cesta skalním terénem.

Na práce byli povoláni stavitelé a dělníci z Itálie a Rakouska, kteří měli zkušenosti s budováním železnice v Alpách. Umělé stavby, které se dochovaly dodnes, přidávají Posázavskému pacifiku na romantičnosti. Strojvůdcům však službu komplikují lidé, kteří se i přes zákaz pohybují



v tunelech, někdy i proto, aby si zkrátili cestu.

Zajímavá je historie šesti tunelů za 2. světové války, kdy v nich Němci zřídili továrny na výrobu leteckých komponentů. Kvůli tomu byl provoz v úseku Jílové–Skochovice 18. června 1944 přerušen a nahrazen autobusy.

Tunely měly těžká ocelová vrata, podlahy, osvětlení i záchody a vybaveny byly vším, co bylo pro výrobu součástek potřeba. V létě následujícího roku už ale zase sloužily původnímu účelu.

PŘES ČTYŘICET METRŮ VYSOKO

Mezi železničními zastávkami Luka pod Medníkem a Jílové u Prahy byla Kocourská rokle překlenuta téměř 42 metrů vysokým kamenným mostem, který je druhým nejvyšším viaduktem tohoto druhu ve střední Evropě. Má sedm oblouků a celkovou délku bezmála 110 metrů. Široký je 5,77 metru. K jeho stavbě byla použita žula, která se z lomů na břehu Sázavy dopravovala pomocí úzkorozchodných drah a ze dna údolí nahoru dvoukolejnou svážnicí do druhého patra lešení, dál do výšky se používala kladka. Na denní směně pracovalo na 200 dělníků.



Pražský ilustrovaný kurýr v roce 1899 napsal: „Grandiosní stavba počíná vyrůstati pod spleť obrovského lešení v idylickém a skoro neznámém koutku naší vlasti, dolejší Posázaví.“

Práce v nepřístupném terénu bez zvláštní mechanizace probíhaly v letech 1898 až 1899, o rok později po mostě přejel první vlak. Až v roce 1973 byla provedena jeho částečná oprava, při které se vyměnili zábradlí a došlo k vyspárování zdiva. V letech 2011 až 2012 byly mimo jiné původní dřevěné pražce nahrazeny betonovými, upraven se odvodňovací systém a zpevnilo zdivo. Tento technický unikát známý jako viadukt Žampach se v roce 1958 stal kulturní památkou. Zahrál si také v několika filmech a seriálech, třeba ve „Dva lidi v ZOO“, „Já, Mattoni“ a „Cirkus Bukowski“. Vede pod ním naučná stezka Jílovské zlaté doly, na které lze navštívit historickou štolu sv. Josefa. Vedlejší štola sv. Antonína Paduánského je až do odvolání z technických důvodů uzavřena.

NENÍ TO JEN IDYLKA

I když člověk dokázal nepřístupné končiny Posázaví na některých místech pokořit, divoká příroda o sobě stále dává tu a tam vědět, což musí mít strojvedoucí v kabině vlaku na zřeteli. Několikrát za rok mu například do cesty vběhne srnka, liška, zajíc, bažant či koroptev. Ještě častějším problémem jsou náletové dřeviny, které jednak brání ve výhledu a jednak mají za nepříznivého počasí tendenci padat. Pokud prší, dá se počítat s tím, že půda kolem trati bude podmáčená a bude hrozit, že stromy spadnou do kolejí. Podobné je to v případě silného větru, takže se musí přizpůsobit rychlost.

STAVBU STEZKY PŘEKAZILA VÁLKA

Významné výročí slaví letos i část Posázavské stezky mezi skalní věží Pikovická jehla a Žampachem, jejíž první úsek v oblasti Na Babách byl otevřen přesně před stopěti lety.

Necelých sedm kilometrů dlouhá turistická cesta vede po levém břehu Sázavy přes tři vyhlídky a je plná zatáček. Místy se musela vytesat do skály nebo postavit z kamenného zdiva. Trasu navrhl pražský učitel Josef Kliment, po němž byla pojmenována jedna z vyhlídek.

Vzhledem k náročnosti terénu šlo o nákladný projekt, a tak Klub českých turistů sháněl peníze po spolcích a místních samosprávách. Krajinu hýřící přírodními krásami přitom činovníci okrašlovacího spolku v Jílovém, kteří byli nápadem nadšení, přirovnávali k zakleté princezně hlídané devítihlavou saní zvanou nepřístupnost. „Ani zdejším mnohým lidem nebylo popřáno zřítí celou její krásu,“ psali v roce 1912. Klub českých turistů použil jako argument i to, že „podnik turistický velikého rázu, který uvede v širokou známost překrásné scenerie posázavské, obrátí k nim proud výletní a přinese krajinám tamním veliký zisk hmotný“.

Stezka se začala budovat od Pikovic na tehdejší panství pražských premonstrátů a měla být otevřena v roce 1914, jenže kvůli 1. světové válce se celá stavba opozdila o deset let.

Podle předpokladů se stala velmi populární, jak o tom svědčí text v průvodci z roku 1939. „...vede nás nejkrásnějšími krajinnými partiemi, v nichž se střídá romantika malebných skal s klidnými, k pohovu a koupání lákajícími místy.“ Pamětní deska v Pikovicích informuje o tom, že projekt vyšel na tehdejších 230 tisíc korun.



CITÁTY

Učení

- Učení bez myšlení je marné a zbytečné. (Konfucius)
- Co slyším, to zapomenu. Co vidím, si pamatuji. Co si vyzkouším, tomu rozumím. (Konfucius)
- Je lepší položit otázku a vypadat hloupě, než se vůbec nezeptat a být hloupý celý život. (Konfucius)
- Učte se, jako byste se hnali za někým, koho nemůžete dohonit, a jako by to byl někdo, koho nechcete ztratit! (Konfucius)
- Příteli, nezacházej s dětmi při učení násilně, nýbrž ať se učí formou hry, abys také lépe mohl pozorovat, k čemu se kdo svou přirozeností hodí. (Platón)
- Učení je ozdoba v prosperitě, útočiště v nepřízni, a ochrana ve stáří. (Aristoteles)
- Statečnost každé duše lze zvětšit učením a cvičením. (Xenofón)
- Nejkratší odpovědi – ano a ne – vyžadují nejdelsí přemýšlení. (Pythagoras ze Samu)
- Je třeba učit se tak dlouho, dokud jsi živ. (Lucius Annaeus Seneca)
- Není hanba něco nevědět, hanba je nechtít se ničemu učit. (Lucius Annaeus Seneca)
- Nikdo není dobrý náhodou i ctnosti je třeba se učit. (Lucius Annaeus Seneca)
- Moudří nebývají učením, učením nebývají moudří. (Lao-c')
- Prvním krokem na cestě ke štěstí je učení se. (Dalajláma)
- S pomocí knih se mnozí stávají učenými i mimo školy. Bez knih nebývá učený nikdo ani ve škole. (Jan Amos Komenský)
- Čtení je nejlepší učení. Sledovat myšlenky velkého člověka - to je ta nejzajímavější věda. (Alexander Sergejevič Puškin)
- Zkusil jsem se poučit co nejvíce z minulých pokusů. (Elon Musk)
- Učenci a vědci! Nebojte se létat! Žádný učený z nebe nespadne! (Vlasta Burian)
- Každý, kdo se přestane učit, je starý, ať je mu dvacet nebo osmdesát. Každý, kdo se stále učí, zůstává mladý. (Henry Ford)
- Pokud důvěřuješ sám sobě a věříš svým snům a následuješ svou hvězdu, budeš stále poražen lidmi, kteří trávili čas tvrdou prací a učením se a nebyli tak líní. (Terry Pratchett)
- V životě se člověk učí nejdřív chodit a mluvit. Později se pak učí sedět a držet hubu. (Marcel Pagnol)
- Hlupáci opovrhují moudrostí i učením. (Bible)



CENÍK INZERCE OBECNÍHO ČASOPISU ZRCADLO

(Náklad 300 kusů + zveřejnění na internetových stránkách obce Vrané nad Vltavou – www.vranenadvltavou.cz)

Obálka:
Vnitřní blok:
2, 3 a 4 strana obálky
– BAREVNĚ

Číslo účtu: 7226504/0600
Variabilní symbol: 33492111

						
CELOSTRANA – 1/1 Formát: 128x185 mm Barevnost: Barva Cena: 2420 Kč včetně DPH (při dodaném tisku- vém pokračová)	PŮLSTRANA – 1/2 Formát: 128x90 mm Barevnost: Barva Cena: 1210 Kč včetně DPH (při dodaném tisku- vém pokračová)	CELOSTRANA – 1/1 Formát: 128x185 mm Barevnost: Černobílá Cena: 726 Kč včetně DPH (při dodaném tisku- vém pokračová)	PŮLSTRANA – 1/2 Formát: 128x90 mm Barevnost: Černobílá Cena: 484 Kč včetně DPH (při dodaném tisku- vém pokračová)	TŘETINA – 1/3 Formát: 128x59 mm Barevnost: Černobílá Cena: 363 Kč včetně DPH (při dodaném tisku- vém pokračová)	ČTVRTINA – 1/4 Formát: 62x90 mm Barevnost: Černobílá Cena: 242 Kč včetně DPH (při dodaném tisku- vém pokračová)	ČTVRTINA – 1/4 Formát: 128x43 mm Barevnost: Černobílá Cena: 242 Kč včetně DPH (při dodaném tisku- vém pokračová)
Cena zlozmar: 800 Kč +DPH	Cena zlozmar: 600 Kč +DPH	Cena zlozmar: 600 Kč +DPH	Cena zlozmar: 400 Kč +DPH	Cena zlozmar: 300 Kč +DPH	Cena zlozmar: 200 Kč +DPH	Cena zlozmar: 200 Kč +DPH
Umístění: pouze na 2, 3 nebo 4 obálce	Umístění: pouze na 2, 3 nebo 4 obálce	Umístění: pouze ve vnitřním bloku	Umístění: pouze ve vnitřním bloku	Umístění: pouze ve vnitřním bloku	Umístění: pouze ve vnitřním bloku	Umístění: pouze ve vnitřním bloku

Postup zadání inzerce: Inzerent dodá elektronicky podklady: ou@vranenadvltavou.cz. Zaplatí poplatek dle rozměru inzerátu (osobně na OÚ nebo elektronicky na č.ú. 7226504/0600, v.s. 33492111).

FOTOREPORTÁŽ - SENIOREK



FOTOREPORTÁŽ - ZUŠ

